

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר) 580178697

ע"י ב"כ עוה"ד אליעד שרגא ו/או צרויה מידד-לוזון ו/או נילי אבן-חן ו/או
דניאל דושניצקי ו/או תומר נאור ו/או יעל קריב-טייטלבוים ו/או שני בראון
ו/או טליה יהודה ו/או איתמר שחר

מרח' יפו 208 ירושלים

ת.ד. 4207 ירושלים 91043

טל': 02-5000073; פקס: 02-5000076

העותרת

- נגד -

1. מדינת ישראל – משרד האוצר

2. הממונה על פניות הציבור וחוק חופש המידע במשרד האוצר

שניהם ע"י ב"כ מפרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)

מרח' מח"ל 7, ירושלים

טל': 02-5419555; פקס': 02-5419581

המשיבים

עתירה מנהלית

מוגשת בזאת לבית המשפט הנכבד עתירה מנהלית לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "חוק חופש המידע" או "החוק"). בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת להורות למשיב 1, משרד האוצר –

(1) לפעול בהתאם להוראות סעיף 7 לחוק ולהשיב לבקשת העותרת לפי חוק חופש המידע מיום 10.10.16 (להלן: "הבקשה"), המצורפת להלן כנספח 6;

(2) למסור לעותרת את המידע המפורט לקמן, המפורט בסעיף 4 לבקשה:

- א. כל חוות דעת משפטית בנוגע להארכת הזיכיון או זיכיון המשנה לפי חוק זיכיון צינור הנפט, התשכ"ח-1968 (להלן: "חוק הזיכיון");
- ב. כל חוות דעת הנוגעת למבנה התאגידי של חברת קו צינור אילת אשקלון בע"מ (להלן: "קצא"א" או "החברה");
- ג. פרוטוקולים של דיונים הנוגעים להארכת הזיכיון ו/או לשינוי המבנה התאגידי של קצא"א;
- ד. כל חומר נוסף הנוגע להארכת הזיכיון הראשי או המשני לפי חוק הזיכיון ו/או לשינוי המבנה של קצא"א.

יוער כבר עתה, כי הבקשה לא זכתה למענה ענייני כלשהו מצד המשיב 1, וזאת חרף שני מכתבי תזכורת ששלחה העותרת בנושא לאחר חלוף המועד למתן מענה.

כן תבקש העותרת מבית המשפט הנכבד לקבוע מועדים קצרים למתן תגובה מטעם המשיבים ודין בהקדם. זאת, נוכח פקיעת הזיכיון הצפויה להתרחש ביום 25.3.17 וחששה של העותרת כי הניסיון להסדיר את הארכת הזיכיון ואת מעמדה של החברה, באמצעות חקיקה הכוללת הסדרים חלופיים ביחס לחלק מהנושאים שהוסדרו בחוק הזיכיון – נזנח, וכי חלף זאת יוחלט להאריך את הזיכיון תוך הותרת המעטפת החוקית הקיימת, חרף שלל הבעיות והקשיים שצעד זה מעורר.

העותרת תתכבד לבקש מבית-המשפט הנכבד לחייב את המשיב בהוצאות העותרת לרבות שכר טרחת עורך דין כדין.

ואלה נימוקי העתירה:

1. פתח דבר

1. חברת קצא"א הוקמה בשנת 1968 כחברה בבעלות משותפת של מדינת ישראל ואיראן במטרה לשמש להעברת נפט גולמי ממדינות המפרץ למדינות המערב, באמצעות צינור מנמל אילת לנמל אשקלון. כיום מערכת ההובלה של החברה כוללת שלושה קווים להעברה של נפט ובנוסף היא מעניקה שירותי אחסון, ושירותי תשתית נוספים למוצרים שונים.¹

2. מאז הקמתה מחזיקה החברה בזיכיון משנה מהמדינה, לצורך הפעלת הצינור והמתקנים הקשורים בו ("הזיכיון"). הזיכיון עוגן בחוק הזיכיון, בו נקבע כי האמור בשטר הזיכיון יגבר על האמור בכל דין. **מכוח הזיכיון נהנית החברה מזכויות נרחבות ומפטורים רחבים מהוראות חוק שונות**, לשם ביצוע מטרות הזיכיון.² כמו כן, חרף עובדת היותה חברה בבעלות ממשלתית, החברה אינה חוסה תחת תחולת חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 (להלן: "חוק החברות הממשלתיות") והיא מתנהלת הרחק מעינו הפקוחה של הציבור. בנוסף, החברה נהנית מחיסיון גורף על פעולותיה, אשר הוטל במקור נוכח הרגישות הגיאו-פוליטית שהייתה כרוכה בהקמתה, ואשר לפני מספר חודשים הוארך (תוך צמצום היקפו) עד לסוף שנת 2017.

3. החברה ממשיכה ליהנות מפטורים גורפים אלו חרף העובדה כי מאז שנות השבעים חדלה איראן להוות שותף פעיל בחברה וכיום ככל הנראה מרבית פעילות החברה כלל איננה נוגעת לתחומי חוץ וביטחון.

4. ביום 25.3.17 עתיד לפקוע הזיכיון. לקראת מועד זה נדונו בין משרדי הממשלה מספר מתווים בקשר עם המשך פעילות החברה והארכת הזיכיון ל-49 שנים נוספות. מתווים אלו כללו הליך חקיקה במסגרתו במקביל להארכת הזיכיון יחול שינוי במעמדה של קצא"א אשר יכלול צמצום של מקצת מן הפטורים הגורפים להם היא זוכה (אם באופן של הקמת חברה חדשה אשר תיכנס בנעליה ואם באופן של המשך פעילותה של החברה הנוכחית)³; ולחלופין מתווה במסגרתו

¹ מתוך המידע המופיע באתר האינטרנט של החברה, זמין בכתובת <http://eapc.co.il/about-us/company-profile>.
² בין היתר: פטור מחובת תשלומי מס, פטור מתשלום מכס, פטור מתשלומי ארנונה, פטור מתחולת הוראות חוק התכנון והבנייה, זכות לחכור קרקעות במחיר סמלי, זכות לרכוש מים במחיר הקרן, ועוד.
³ ככל הידוע לעותרת טרם הוחלט בדבר האפשרות הכוללת הקמת חברה חדשה שתיכנס בנעליה של קצא"א; למען הנוחות, במסגרת עתירה זו ההתייחסות לתאגיד אשר ימשיך בפעילות הנוכחית תהיה כאל "החברה".

הזיכיון יוארך בלא שיחול כל שינוי במעמדה של קצא"א ובזכויות היתר המופלגות מהן היא נהנית.

5. על רקע ניסיונות מצד ממשלת ישראל ובפרט המשיב 1 לקדם את המתווים האמורים, פנתה העותרת למשיבים בבקשת חופש מידע מיום 10.10.16 בה התבקש המידע המפורט ברישא של עתירה זו (להלן: "הבקשה").

6. דא עקא, עד למועד הגשת עתירה זו – כחלוף 141 ימים מאז התקבלה הבקשה אצל המשיבים; על אף שהמשיבה 2 הודיעה במכתב לעותרת כי הנושא נמצא בבירור הגורמים באוצר; ועל אף שליחתם של שני מכתבי תזכורת על ידי העותרת לאחר חלוף המועד הקבוע בחוק למסירת המידע – טרם מצא המשיב לנכון להשיב לבקשה, כפי שהוא מחויב לעשות על פי חוק.

7. המשיב לא טען כי מתקיים בעניין מי מן החריגים המנויים בסעיף 8 או 9 לחוק, אשר בגינם אין בידו למסור את המידע; לא טען כי נדרשת הארכה של המועד עקב הצורך לפנות לצד שלישי, בהתאם לסעיף 13 לחוק; ואף לא טרח להודיע לעותרת על "הארכה נוספת" בהתאם לסעיף 7(ג) לחוק. המשיב בחר להתעלם מן הבקשה – פשוט כך.

8. ביסוד בקשת המידע עומד אינטרס ציבורי מן המדרגה הראשונה: מאחר שקצא"א הינה חברה בבעלות ממשלתית, שלה עיסוקים רבים בתחום התשתיות אשר אינם בהכרח נוגעים לענייני חוץ ובטחון, הרי שיש להטיל עליה את החובות והפיקוח המוטלים על כל חברה ממשלתית אחרת. מתווה בו הזיכיון מוארך ללא שיוטלו על החברה החובות מכוח חוק החברות הממשלתיות מנוגד לנורמות בסיסיות של שקיפות שלטונית ולאינטרס הציבורי בביקורת הולמת על פעילותה של חברה המהווה קניינו של הציבור.

9. זאת ועוד, החלטה מעין זו עלולה ליצור תקדים מסוכן במסגרתו כל גוף ממשלתי שלא ירצה להתנהל על פי החובות המוטלות על חברות ממשלתיות יוכל להתחמק מכך באמצעות בחירה במסלול חלופי של חברה בבעלות ממשלתית שאינה כפופה לחובות הרגילות.

10. העותרת סבורה כי נוכח חשיבותו ואופיו הציבורי המובהק של המידע המבוקש, מן הראוי שהמידע המבוקש יובא בהקדם לידיעת הציבור – אשר המידע שייך לו.

11. לאחר שהעותרת עשתה את כל המוטל עליה על-פי דין לשם מיצוי הניסיון לקבל את המידע שלא באמצעות בית המשפט, ובלית ברירה, מוגשת אפוא עתירה זו, בה יתבקש בית המשפט הנכבד לחייב את המשיב לחדול מהפרת החוק, להשיב לבקשה ולמסור לעותרת את המידע אשר התבקש בה. העותרת מבקשת כי הדיון בעתירה יתקיים בהקדם האפשרי, זאת נוכח מועד פקיעת הזיכיון הקרב ובא, ונוכח האפשרות כי יוחלט לבסוף על הארכת הזיכיון תחת החוק הקיים ובלא שמעמד החברה יוסדר ויוסרו לפחות חלק מן הפטורים ממנה היא נהנית כיום.⁴

⁴ יצוין בעניין זה כי ככל הידוע לעותרת, וכעולה מאתר ועדת הכספים, הדיון האחרון בעניין טיוטת החוק בעניינה של החברה התקיים בוועדת המשנה ביום 6.2.17, ומאז לא חלה התקדמות בנושא.

2. הצדדים לעתירה

העותרת:

12. העותרת הינה עמותה רשומה כדין, אשר חרטה על דגלה שמירה על טוהר המידות בשירות הציבורי, עידוד ערכי שלטון החוק, שירוש נורמות בלתי ראויות במנהל הציבורי והשרשת נורמות ראויות של מינהל ציבורי תקין.

המשיבים:

13. המשיב 1 (להלן גם: "המשיב"), משרד האוצר, הוא הרשות הציבורית אליה פנתה העותרת בבקשה לפי חוק חופש המידע, ואשר עד כה טרם השיבה לבקשה. שר האוצר, העומד בראש המשיב, הוא השר הממונה על ביצועו של חוק הזיכיון.

14. המשיב 2 – הממונה על פניות הציבור וחוק חופש המידע – היא אשר השיבה לעותרת בשם המשיב ביום 26.10.16 במכתב בו הודיעה על קבלת הפניה לטיפול.

3. הרקע העובדתי

3.1 חברת קצא"א ומעמדה

15. כאמור במבוא, חברת קצא"א הוקמה בשנת 1968 כחברה בבעלות משותפת של ישראל ואיראן,⁵ במטרה לשמש להעברת נפט גולמי מים סוף לים התיכון. החברה מחזיקה בזיכיון משנה מהמדינה מאז הקמתה, אשר עוגן בחוק הזיכיון.

16. עקב נסיבות הקמת החברה, אשר הוקמה למעשה על מנת להוביל נפט ממדינות המפרץ הפרסי למערב, וככל הנראה מחמת הצורך להסוות את הקשר שהיה קיים בין המדינות השותפות בשנים אלו, זכתה החברה מאז שנת 1968 לחיסיון על פעולותיה, המוטל מכוח צווים ממשלתיים.⁶ בהתאם לצו החיסיון האחרון שפורסם, כל ידיעה הנוגעת לצינור הנפט אילת אשקלון מוכרזת כעניין סודי, למעט חריגים במספר נושאים אשר נקבעו בצו החיסיון.

• העתק צו העונשין (הכרזה על עניין סודי) (הוראת שעה), תשע"ז-2016 מצורף ומסומן כנספח 1.

⁵ שוקי שדה "החברה הסודית שעושה מה שהיא רוצה – בחסות המדינה" *The Marker* (23.9.2016).
⁶ הצו הראשון בעניין זה ניתן ביום 17.7.68 מכוח סעיף 23(ד) לחוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה), התשי"ז-1957.

לאחרונה, מכוח החלטה ה-34 "הוצאת צו העונשין (הכרזה על עניין סודי) (הוראת שעה), התשע"ו-2016, בנושאים הקשורים לקו צינור אילת – אשקלון (קצא"א)" (15.9.2016), הוחלף צו החיסיון המקורי בצו העונשין (הכרזה על עניין סודי) (הוראת שעה), תשע"ז-2016 אשר פורסם ביום 1.11.16 מכוח סעיף 113(ד)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977).

17. יצוין כי מאז סוף שנות ה-70 שיתוף הפעולה בין איראן לישראל הופסק, ועמו, כפי הנראה, גם ההצדקה לקיומו של החיסיון – כמו גם ההצדקה לקביעת מעמד מיוחד אשר יחריג את החברה ממתן דין וחשבון לרשויות המדינה, בשונה מחובותיה של כל חברה ממשלתית אחרת.

18. על אף שמרבית היבטי הפעולה של קצא"א הם ציבוריים, כמו גם הבעלות בה, קצא"א איננה מוגדרת כיום כחברה ממשלתית, ועל כן איננה כפופה לחוק החברות הממשלתיות ולחובות הדיווח והביקורת שהוא מחיל על החברות הממשלתיות.

19. יצוין כי ברבות השנים עלה חשש כי חוסר השקיפות היווה כר פורה לנורמות המאפיינות מנהל בלתי תקין בחברה. למשל, דוח מבקר המדינה ב-2013 ככל הנראה העלה חששות לאי סדרים כגון ניגודי עניינים, הפרת נהלי צינון והתחמקות מעריכת מכרזים.⁸

20. כמו כן, במהלך השנים נקשרו בפעילות החברה אירועים שונים של דליפות דלק ונפט בהם נגרמה פגיעה סביבתית. בין אלו, ניתן למנות את האירוע הסביבתי של זיהום שמורת הטבע עברונה שבערבה, בעקבות דליפה של כ-5 מיליון ליטרים של נפט גולמי מצינור של חברת קצא"א – אירוע שנמצא אף תחת חקירה פלילית.⁹

3.2. זיכיון קצא"א והיערכות המדינה למועד פקיעתו

21. ביום 25.3.17 עומד לפוג הזיכיון שניתן לקצא"א על פי חוק הזיכיון. פקיעתו של זיכיון מהווה הזדמנות להשליט בחברה בעלת הזיכיון נורמות מנהליות ומקצועיות ראויות, וזאת כתנאי להארכתו. דברים אלו רלוונטיים בכל מקרה של פקיעת זיכיון שניתן על ידי המדינה על נכסים ציבוריים – ומקבל משנה תוקף לאור הבעייתיות שהתגלתה בהתנהלותה של קצא"א לאורך השנים, כמפורט לעיל.

22. עם זאת, לאחרונה מתעורר חשש כי המדינה פועלת להמשיך להחיל על החברה חובות שקיפות וביקורת מופחתות – או אף להאריך את הזיכיון תחת ההסדר החוקי הנוכחי, המקנה לחברה פטורים מופלגים מחובות אלו – ובכך להחמיץ את ההזדמנות שיוצרת פקיעת הזיכיון.

23. בהקשר זה פורסם לפני מספר חודשים כי הוסכם בין שר האוצר לבין היועץ המשפטי לממשלה כי קצא"א תזכה למעמד מיוחד של חברה אשר אינה כפופה להוראות חוק החברות הממשלתיות, ובתור שכזו תהא כפופה לאחריותו הישירה של שר האוצר – אשר לו תינתן הסמכות להמשיך את החברה מתחולת חוק החברות הממשלתיות אף לפרק זמן נוסף.¹⁰

24. לעמדת העותרת יצירת תצורה חדשה "אד הוק" לחברה בבעלות ממשלתית היא צעד בעייתי, אשר אף עלול ליצור תקדים של מסלול "עוקף חוק החברות הממשלתיות". כמו כן, לעמדת העותרת גם אין להחריג את קצא"א משאר החברות הממשלתיות בהכפפתה ישירות לשר האוצר, ובוודאי לא להעניק סמכות לשר האוצר להאריך את פרק הזמן להחרגה זו. מקל וחומר,

⁷ חן מענית ועמירם ברקת "מסתמן: היועמ"ש יאשר הארכת זיכיון קצא"א עד שנתיים" גלובס (9.8.2016).

⁸ משרד מבקר המדינה דוח שנתי 64 א 831-835 (2013).

⁹ משרד מבקר המדינה דוח שנתי 66 א 792 (2016).

¹⁰ אבי בר-אלי "קצא"א תמשיך להיות צעצוע פוליטי גם בשנים הקרובות" The Marker (6.10.2016).

שאינן להתיר מצב בו הזיכיון מוארך ללא כל שינוי חקיקה אשר יצמצם, ולו במשהו, את הפטורים המפליגים מהם נהנית החברה.

3.3. התכתבות העותרת עם משרדי המשפטים והאוצר, והמתווה המתגבש

25. נוכח הפרסומים המפורטים לעיל, וחששה של העותרת מפני מהלך אשר יותיר את קצא"א מחוץ לתחולתן של נורמות מקובלות של חובות מנהליות ושקיפות, פנתה העותרת ביום 9.10.16 במכתב לשר האוצר וליועץ המשפטי לממשלה, במכתב הקורא שלא להחריג את קצא"א מתחולת חוק החברות הממשלתיות.

• העתק פניית העותרת לשר האוצר וליועץ המשפטי לממשלה מיום 9.10.16 מצורף ומסומן כנספח 2.

26. תשובת משרד המשפטים למכתב זה התקבלה ביום 3.11.16 ותשובת משרד האוצר התקבלה ביום 28.11.16.

27. בתשובות אלה הופנתה העותרת לפרק מתוך תזכיר חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2017 ו-2018 (תיקוני חקיקה), תשע"ו-2016 אשר כותרתו "תום הזיכיון שלפי חוק זכיון צינור הנפט, תשכ"ח-1968" (להלן: "טיוטת החוק") וצוין כי בטיוטת החוק מוצע להקים חברה חדשה בבעלות מלאה של המדינה אשר תעסוק בהולכה ואחסון של נפט.

28. התשובות ציינו עוד כי טיוטת החוק קובעת "תקופת מעבר" של שלוש שנים (עד ליום 31.12.19) במהלכה תוחרג החברה מהוראות חוק החברות הממשלתיות, "אשר בה תיבחן הרגולציה שמתאים להחיל על החברה". עוד צוין, בתשובת משרד המשפטים, כי במסגרת הסדרת הארכת זיכיון החברה מוצע לתקן את סעיף 63 לחוק החברות הממשלתיות כך ש"שר האוצר יוכל להחריג חברה מהוראות החוק אם ישנם טעמים של מסחר בין לאומיים המצדיקים זאת ובאישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת".

• העתק תשובת משרד המשפטים מיום 3.11.16 מצורף ומסומן כנספח 3.

• העתק תשובת משרד האוצר מיום 28.11.16 מצורף ומסומן כנספח 4.

• פרק שכותרתו "תום הזיכיון שלפי חוק זכיון צינור הנפט, תשכ"ח-1968" מתוך תזכיר חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2017 ו-2018 (תיקוני חקיקה), תשע"ו-2016 מצורף ומסומן כנספח 5.

29. עוד יצוין, למען שלמות התמונה, כי טיוטת החוק הופרדה בסופו של דבר מחוק ההסדרים, כפי שאושר ופורסם ברשומות,¹¹ והיא נדונה בנפרד במסגרת דיוניה של ועדת משנה של ועדת הכספים¹² (להלן: "ועדת המשנה"). במסגרת דיונים אלה נדונה בין היתר החרגת החברה

¹¹ ס"ח 2592 מיום 29.12.17.

¹² דיוני ועדת המשנה מתנהלים תחת הכותרת "פרק י" (תשתיות להולכה ולאחסון של נפט), מתוך הצעת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות 2017 ו-2018), התשע"ז-2016. נוסח טיוטת החוק המעודכן, שנדון בוועדת המשנה, אינו מופיע באתר ועדת הכספים ואינו מצוי בידי העותרת.

מתחולת חוק החברות הממשלתיות כמו גם התיקון המוצע לסעיף 63 לחוק זה (כנזכר לעיל בתשובת משרד המשפטים).

30. מאתר ועדת הכספים עולה כי עד כה קיימה ועדת המשנה ארבעה דיונים, אשר האחרון שבהם התקיים ביום 6.2.17. מפרוטוקול הדיון¹³ עולה כי במהלך דיון זה צפו חילוקי דעות בין משתתפי הדיון ביחס למתווה אותו יש לקדם ביחס להמשך פעילות החברה והארכת הזיכיון – ובפרט, האם להותיר את קצא"א כחברה בעלת הזיכיון או שמא להקים חברה חדשה (אשר תיכנס בנעליה או תקבל חלק מפעילותה).

31. טיוטת החוק טרם אושרה, ומזה למעלה משלושה שבועות לא התקיים בעניינה דיון בוועדת המשנה (ואף לא קבוע דיון בסדר היום העתידי). העותרת איננה יודעת עד כה מהו המתווה עליו יוחלט בקשר עם הארכת הזיכיון ומעמדה המשפטי של החברה; **ברם, לאור פקיעתו הקרבה של הזיכיון, ונוכח האינטרסים כבדי המשקל המוטלים על הכף, עולה חשש כי בהיעדר הסכמות ביחס למתווה חקיקה מוסכם, תמומש "ברירת המחל" במסגרתה יוארך הזיכיון תחת המעטפת החוקית הקיימת – המעניקה לחברה הקלות וזכויות יתר מופלגות בעניינים שונים ובפרט בתחום השקיפות והפיקוח.**

3.4. מיצוי הליכים

32. העותרת סברה כי נוכח האינטרס הציבורי המובהק בפעילותה של קצא"א ובשאלת הארכת הזיכיון והמתווה במסגרתו יוארך ל-49 שנים נוספות, מן הראוי לחשוף בפני הציבור את תהליכי קבלת החלטות העומדים בבסיס החלטות המשיב 1 בעניינים אלו.

33. לפיכך במקביל למכתבה מיום 9.10.16 לשר האוצר וליועץ המשפטי לממשלה, פנתה העותרת ביום 10.10.16 למשיבים 1-2 בבקשה לפי חוק חופש המידע,¹⁴ בה התבקשו המשיבים למסור לידי העותרת מידע הנוגע להארכת הזיכיון ולשינוי המבנה התאגידי של קצא"א.

34. בבקשה הוגדר המידע המבוקש כך :

א. כל חוות דעת משפטית בנוגע להארכת הזיכיון או זיכיון המשנה לפי חוק הזיכיון;

ב. כל חוות דעת הנוגעת למבנה התאגידי של קצא"א;

ג. פרוטוקולים של דיונים הנוגעים להארכת הזיכיון ו/או לשינוי המבנה התאגידי של קצא"א;

ד. כל חומר נוסף הנוגע להארכת הזיכיון הראשי או המשני לפי חוק הזיכיון ו/או לשינוי המבנה של קצא"א.

35. בהתאם למועדים הקבועים בחוק, היה על המשיבים להשיב לבקשה בתוך 30 יום – קרי, עד ליום 9.11.16.

---

¹³ הדיון מיום 6.2.17 הוא היחיד מבין ארבעת הדיונים אשר הפרוטוקול שלו פורסם באתר ועדת הכספים.
¹⁴ למען שלמות התמונה, תציין העותרת כי במקביל שלחה העותרת שתי בקשות נוספות לפי חוק חופש המידע בעניינים שונים הקשורים בחברה, לרשות החברות הממשלתיות ולמשרד המשפטים, אשר השיבו לבקשות. על מנת שלא להכביד על בית המשפט הנכבד הבקשות הנוספות ומכתבי התשובה אינם מצורפים, ויימסרו ככל שבית המשפט הנכבד יורה על כך.

• העתק בקשה לפי חוק חופש המידע מיום 10.10.16 מצורף ומסומן כנספח 6.

36. במכתב מיום 26.10.16 (אשר התקבל אצל העותרת ביום 8.11.16) הודיעה המשיבה 2 לעותרת כי בקשתה התקבלה ונמצאת בטיפול המשרד.

• העתק מכתב הממונה על חופש המידע מיום 26.10.16 מצורף ומסומן כנספח 7.

37. כחלוף 21 יום מן המועד האחרון הקבוע בחוק, שלחה העותרת ביום 30.11.16 מכתב תזכורת ראשון, אשר מוען אל המשיבה 2, בו צוין כי טרם התקבלה תשובת המשיבים לבקשה.

• העתק מכתב התזכורת הראשון מיום 30.11.16 מצורף ומסומן כנספח 8.

38. ביום 1.12.16 שלחה המשיבה 2 מכתב לעותרת בו צוין כי בשל מורכבות הנושא המועד למתן מענה מוארך ב-30 יום, בהתאם להוראות סעיף 7(ב) לחוק. המועד למתן מענה הוארך אפוא עד ליום 9.12.16.

• העתק מכתב הממונה על חופש המידע מיום 1.12.16 מצורף ומסומן כנספח 9.

39. כחלוף 27 ימים מהמועד בו היה המשיב אמור להשיב לבקשה, ביום 5.1.17, שלחה העותרת למשיבה 2 מכתב תזכורת שני. העותרת ציינה כי טרם התקבל מענה לבקשה, בניגוד להוראות החוק, וביקשה כי המידע יועבר לידיה בהקדם האפשרי.

• העתק מכתב התזכורת השני מיום 5.1.17 מצורף ומסומן כנספח 10.

40. ברם, למעלה מחודש וחצי חלף מאז שליחת מכתב התזכורת השני – והמשיב 1 ממשיך בהתעלמותו. עד למועד הגשת עתירה זו לא נמסר המידע ואף לא נתקבלה כל תשובה עניינית מטעם המשיב 1 לבקשת העותרת.

41. לאחר שכל ניסיונותיה של העותרת לקבל את המידע המבוקש עלו בתוהו – ובפרט בהינתן "שעון החול האוזל" לקראת פקיעת הזיכיון וחששה של העותרת כי בהיעדר הסכמה בין נציגי הממשלה על טיוטת החוק יוארך הזיכיון כמות שהוא – לא נותרה בידי העותרת ברירה אלא לפנות לבית-משפט נכבד זה לקבלת הסעד המבוקש ברישא לעתירה זו.

4. הטיעון המשפטי

"חופש המידע מבטיח ביקורת ראויה על הרשות הציבורית; קיומה של ביקורת כאמור מחזק את אימון הציבור ברשויות; שקיפותן של פעולות השלטון היא תנאי חשוב לתיפקודה התקין של המערכת הציבורית, והיא ערך מרכזי בקיום מנגנוני בקרה יעילים על פעולות השלטון. כענף המשתרג מחופש הביטוי, בבחינת זכות-על מבין זכויות האדם, ניצבת זכותו של האזרח למידע מהרשות הציבורית במדרגה גבוהה מבין זכויות האזרח"

(ענ"ם 7024/03 גבע נ' יעל גרמן, ראש העירייה הרצליה (פורסם בנבו, 6.9.2006); ההדגשה הוספה).

4.1. המסגרת הנורמטיבית- חוק חופש המידע

42. בית המשפט העליון עמד בעבר על החשיבות שבחשיפת מידע לציבור ועל עקרון הגילוי של המידע המצוי אצל רשויות הציבור:

"בבג"ץ 1601/90 שליט נ' פרס, פ"ד מד (3) 353, 361, הדגיש בית משפט זה את חשיבותו של עקרון חופש המידע מהיבט נוסף והוא הפיקוח על תקינות פעולותיה של הרשות הציבורית, באומרו: "העין הציבורית היא לא רק ביטוי לזכות לדעת, אלא גם בבואה לזכות לפקח". אכן, שקיפות פעולותיהן של רשויות השלטון מאפשרת לאזרחים להתחקות אחר פעולות אלה ואחר השיקולים שעמדו בבסיסן ולבקרו, ככל שהדבר דרוש, והיא תורמת תרומה מכרעת ל"היגיינה הציבורית" ולשיפור איכותה של פעולת הרשות ביודעה כי פעולותיה ותהליך קבלת החלטותיה חשופים ושקופים לעין הציבור"

(עע"ם 9135/03 המועצה להשכלה גבוהה נ' עיתון הארץ תק-על 2006(1), 697, 2006).

43. בפסיקת בתי המשפט נקבע כי שקיפות המערכת השלטונית היא מסימניה המובהקים של חברה דמוקרטית, באשר נגישות רבה יותר למידע צפויה לתרום לקידום של ערכים חברתיים כגון שוויון, שלטון החוק ואמון הציבור; וכי עקרון גילוי המידע הינו זכות בסיסית וכלי לעיצוב התנהגות ראויה של הרשות, באשר הוא מאפשר ביקורת ציבורית, מגביר את אמון הציבור ברשויות השלטוניות ומחזק את מבנה המשטר והממשל.

44. עם חקיקת חוק חופש המידע עוגנה הזכות לקבלת מידע בחוק מפורש. סעיף 1 לחוק חופש המידע קובע, כי לכל אזרח ישראלי או תושב הזכות לקבל מידע מרשות ציבורית בהתאם להוראות החוק. נשיא בית המשפט העליון לשעבר פרופ' אהרון ברק עמד על תכליות החוק:

"מהי איפוא, תכליתו של חוק חופש המידע? נראה לי, כי תכליתו הינה ליתן מידע לפרט על-מנת לקיים ולקדם את הדמוקרטיה ובגדריה מתן מידע לציבור שיאפשר בחירה מושכלת, אשר תקדם את האמת, תאפשר הגשמה עצמית של הפרט, ותביא לפיקוח ובקרה על הרשות הציבורית. תכלית החוק היא להגן על חופש הביטוי, מתוך הכרה, כי המידע שבידי הרשות הציבורית מוחזק על-ידה כנאמן הציבור כולו".

(א' ברק "חופש המידע ובית המשפט" קריית המשפט ג' (תשס"ג) 95).

45. ובעניין עע"ם 615/15 פרופ' יאיר אורון נ' ראש אגף הפיקוח על ייצוא ביטחוני (פורסם בנבו, 11.4.16), בפסקה 7, סיכם כב' השופט עמית בקצרה את הרציונליים העומדים בבסיס החוק:

"בתמצית שבתמצית, אזכיר כי בבסיס החוק עומדים שני רציונלים והם "הטעם הדמוקרטי" (הזכות לדעת כחלק מחופש הביטוי) ו"טעם הבעלות" (המידע שייך לציבור והרשות מחזיקה בו כנאמן הציבור). מרציונלים אלה נגזרים המטרות והציודקים לחוק "כמו בקרה על מעשי השלטון; חיזוק ה'היגיינה הציבורית'; שיפור איכותה של פעולת הרשות; גיבוש סדר היום [...] וחיזוק אמון הציבור בעקבות שקיפות הליך קבלת ההחלטות על ידי הרשות".

46. נמצא, כי בבואנו לדון בזכות העותרת לעיין במידע המצוי ברשותה של הרשות, נקודת המוצא אשר צריכה להדריכנו היא זו הרואה בציבור את מי שהמידע שייך לו ואשר רואה ברשות נאמן, שליח זרוע ארוכה של הציבור; והרואה לנגד עיניה את הזכות למידע כזכות יסוד המצויה

"במדרגה גבוהה מבין זכויות האזרח", כחלק מן הזכות לחופש ביטוי וכתשתית לקיומה של דמוקרטיה חיונית ומתפקדת.

47. **בתמצית: הכלל הוא – מסירת מידע, והסייגים לכך (המפורטים בחוק) הם בגדר יוצאים מן הכלל.**

48. במחדליו, הפר המשיב 1 את הוראות החוק ופגע באינטרס המוגן על ידי החוק ובזכות הקנויה מכוחו לעותרת.

4.2. **החובה לטפל בבקשה למידע ולהשיב בתוך סדי הזמנים הקבוע בחוק**

49. על מנת להקל על מימוש הזכות לקבלת מידע מן הרשות נקבע בחוק הליך פרוצדורלי פשוט, הכולל מסגרות זמנים ברורות אשר הרשות נדרשת לעמוד בהן.

50. סעיף 7 לחוק קובע את נוהל הגשת בקשות המידע והטיפול בהן :

7" (א) בקשה לקבלת מידע תוגש בכתב לממונה או למי שהוסמך לכך על ידו ; אין המבקש חייב לציין את הטעם לבקשתו.

(ב) הרשות הציבורית תודיע למבקש המידע ללא שיהוי, ולא יאוחר מ-30 ימים מקבלת הבקשה, על החלטתה בבקשתו ; ראש הרשות הציבורית, או מי שהוא הסמיך לכך, רשאי להאריך את התקופה האמורה, במקרה הצורך, ב-30 ימים נוספים, ובלבד שהודיע על כך למבקש בכתב, ונימק את הצורך בהארכת התקופה."

51. סעיף 7(ב) רישא לחוק חופש המידע מטיל אפוא על הרשות הציבורית חובה להשיב ללא שיהוי **ולא יאוחר מ-30 יום** מיום קבלת הבקשה, תשובה בעניין החלטתה בבקשה ; וחלקו השני של הסעיף, מאפשר לרשות להאריך את התקופה האמורה ב-30 ימים נוספים, ובלבד שהודיעה על כך למבקש בכתב ונימקה את הצורך בהארכת התקופה.

52. במאמרו על חוק חופש המידע התייחס המלומד סומר לחובתה של הרשות להיענות במהירות לפניית, כתנאי להצלחתו וקידום תכליותיו של החוק (ההדגשות הוספו) :

"עוד יש להדגיש כי חשיבות עליונה להצלחת חוק חופש המידע טמונה בהפעלתו הפשוטה והיעילה. בקשה לקבלת מידע צריכה להיענות במהירות, ביעילות, בזול וברוב מוחלט של המקרים (שאינם נכנסים לגדרם של הסייגים למסירת מידע על פי החוק), ללא כל עיכוב מיותר המחייב התנצחות עם הרשות ופנייה לערכאות. כל הערמה של קשיים על מימוש הזכות לקבלת מידע פוגעת במטרה הדמוקרטית של הזכות. עיכוב בקבלת המידע בזמן אמת מונע מהציבור לגבש את דעתו במועד לגבי סוגיות אקטואליות. כמו כן, לאור העלויות הגבוהות הכרוכות בפנייה לבית המשפט, סירוב הרשות למסור את המידע מרצונה כחוק, יביא בחלק ניכר מן המקרים לאי-מימושה של הזכות לקבלת המידע, גם אם על פי דין היה המבקש זכאי לקבלו"

(ה. סומר "חוק חופש המידע: הדין והמציאות" המשפט ח' תשס"ג)

53. בענייננו, המשיבה 2 השיבה לבקשה ביום 1.12.16 בשם המשיב 1 והורתה על הארכת המועד למענה ב-30 יום. ברם, מועד זה חלף כבר ביום 9.12.16. **חרף שתי תזכורות שנשלחו למשיב לפני משורת הדין לאחר חלוף המועד למתן מענה – טרם נשלח על ידיו מענה כלשהו לבקשה.**

54. בהתנהלותו המתוארת הפר המשיב את הוראות החוק – ובעשותו כן אף פגע בתכליות החוק, בחובות מנהליות בסיסיות ובעקרון השקיפות ואמון הציבור.

4.3. החובה להשיב תשובה מנומקת

55. מלבד חובותיו של המשיב בהתאם להוראות חוק חופש המידע, על המשיב חלה חובה על פי סעיף 2(א) לחוק לתיקון סדרי המינהל (החלטות והנמקות), התשי"ט-1958 (להלן: "חוק ההנמקות"), להשיב לבקשת העותרת להשתמש בסמכותו עפ"י דין, לא יאוחר מ-45 ימים מיום קבלת הבקשה, וזאת בין אם העניין מושא הבקשה טעון בדיקה או דיון נוספים, ובין אם לאו.

56. ומה יהא הדין במקרה בו עובד הציבור לא ענה כלל לבקשה שנשלחה אליו בתוך סד הזמנים הקבוע בסעיף 2 לחוק? על כך עונה סעיף 6(ב) לחוק ההנמקות, הקובע:

"לא השיב עובד הציבור או לא הודיע תוך שלושת החודשים כאמור בסעיף 2(א) או (ג), רואים בכך, לענין כל דין, החלטה לסרב לבקשה, ללא מתן נימוקים."

57. בתשובה לבקשה נשוא עתירה זו לא התקבלה כל תשובה עניינית ומנומקת אף שחלפו מעל לשלושה חודשים מיום שליחתה. על כן, יש לראות בהעדר המענה לבקשה כהחלטה לסרב, אשר ניתנה ללא כל נימוק.

58. היעדר הנמקה עומד בניגוד להוראות הספציפיות של חוק חופש המידע, כפי שנקבעו בסעיף 7(ו) לחוק. הוראות אלו מחייבות את הרשות הציבורית, בדחותה בקשה לקבלת מידע, להודיע למבקש מהן הסיבות אשר בגינן נדחתה בקשתו:

"(ו) החליטה הרשות הציבורית לדחות את בקשת המבקש, כולה או חלקה, תשלח למבקש הודעה בכתב שתפרט את נימוקי ההחלטה, ותיידע את המבקש על זכותו לעתור נגד ההחלטה לפי הוראות חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התשי"ס-2000."

59. זאת ועוד; חוק חופש המידע מונה רשימה סגורה של סיבות בגינן תוכל הרשות לדחות את הבקשה, המפורטת בסעיפים 8 ו-9 לחוק. ממילא, היעדר הנמקה פוגע בזכותה של העותרת לעתור נגד הנימוקים שעמדו בבסיס סירובו של המשיב – ככל שקיימים נימוקים כאלו.

4.4. העברת נטל ההוכחה

60. יודגש, כי בהפרת חובת ההנמקה, כמפורט לעיל, יש כדי להעביר את נטל הראיה אל הרשות הציבורית על מנת להוכיח שהחלטתה התקבלה כדין (וראו בג"ץ 2159/97 מועצה אזורית חוק אשקלון נ' שר הפנים, פ"ד נב(1) 75, פס' 18 לפסק דינו של השופט זמיר (1998)).

61. קרי, בענייננו, לא די בכך שהנחת המוצא של חוק חופש המידע הינה מסירת המידע ואילו אי מסירתו היא החריג, ולא די בכך שהחוק אף אינו מחייב את הפונה לנמק את בקשתו – בנסיבות בהן הרשות נמנעת מלפעול על פי הוראות הדין ולהשיב לעותרת, אף מוסרת מעליה חזקת התקינות המנהלית, והנטל מועבר על כתפיה להוכיח כי יש טעם כבד משקל להימנעותה ממתן מענה.

4.5. עניינה של העותרת במידע המבוקש

62. למעלה מן הצורך, על אף שסעיף 7(א) לחוק מצוין במפורש כי מבקש המידע אינו חייב לנמק את בקשת המידע או להציג את הטעם שבבקשתו על מנת לחייב את הרשות להשיב לבקשתו בתוך סדי הזמן הקבועים בחוק, ועל אף שהמשיב הפר את חובתו לנמק את סירובו להיענות לבקשה – תציג להלן העותרת בקצרה את הטעם בגינו דרוש המידע שנתבקש מהמשיב.

63. **יודגש כי נוכח העובדה כי המשיב נמנע מלמסור מענה ענייני כלשהו לבקשה, העותרת שומרת על זכותה לתקן את העתירה, להשלים את הטיעון מטעמה (ובפרט בעניין האינטרס הציבורי במסירת המידע) ו/או ליתן תשובה לכל טענה שיעלו המשיבים ביחס לטענות העתירה.**

64. כאמור לעיל, הבקשה נשלחה בחודש אוקטובר 2016 על רקע פרסומים לפיהם הוסכם בין שר האוצר ליועץ המשפטי לממשלה על החרגת החברה מתחולת חוק החברות הממשלתיות והחובות החלים מכוחו, כמו גם מתחולת חוקים נוספים.¹⁵

65. כמו כן, במסגרת מכתבי המענה מטעם משרד המשפטים ומשרד האוצר (צורפו לעיל כנספחים 3 ו-4) צוין כי מוצע בהקשר זה להקים חברה חדשה בבעלות ממשלתית מלאה, אשר תוחרג מתחולת החובות החלים על חברות ממשלתיות (למשך "תקופת מבחן" עד ליום 31.12.19) – בדומה להחרגה ממנה נהנתה החברה במשך עשרות שנים מחובות אלו. חובות אלו, המוטלים ברגיל על חברות ממשלתיות, כוללים, בין היתר: חובות דיווח המאפשרות ביקורת מצד הרשויות או ביקורת ציבורית (סעיף 33 לחוק החברות הממשלתיות), אישור הועדה לבדיקת מינויים (שם, סעיפים 18 ו-18ג), וכן חובת מכרז לפי חוק חובת מכרזים, תשנ"ב-1992.

66. **לעמדת העותרת, בהיות קצא"א חברה בבעלות ממשלתית, חובה להטיל על כל מגזרי פעילותה אשר אינם נוגעים לענייני חוץ וביטחון את החובות והפיקוח המוטלים על כל חברה ממשלתית אחרת.**

67. הדבר מתחייב ביתר שאת בשל שורה של מקרים הקשורים בהתנהלות החברה לאורך השנים, אשר מלמדים שיש אינטרס ציבורי ממשי בפיקוח עליה – דוגמת אלו שפורטו בסעיפים 19-20 לעיל. יצוין בהקשר זה כי דוחות מבקר המדינה שנערכו בנושא פעילותה של החברה, נגזו בהוראות הצנזורה, ולפי פרסומים כללו אף הם ביקורת חריפה.¹⁶

68. כזכור, על פעילות החברה מוטל חיסיון – שאינו מאפשר לדעת האם במהלך שנות פעילותה אירעו אירועים נוספים הכרוכים בהפרת נורמות של מינהל תקין, פגיעה בסביבה, או כיוצא באלה – נושאים אשר יש בהם עניין מובהק לציבור ואשר דרשו פיקוח ומעקב מצד הרשויות הרלוונטיות.

69. זאת ועוד: ההחלטה להחריג את החברה מחוק החברות הממשלתיות, ככל שתתבצע, עלולה ליצור **תקדים מסוכן**, לפיו כל גוף ממשלתי שלא ירצה להתנהל על פי החובות המוטלות על חברות ממשלתיות יוכל להתחמק מכך באמצעות בחירה במסלול חלופי של חברה בבעלות ממשלתית שאינה כפופה לחובות הרגילות. מצב אפשרי זה, לעמדת העותרת, מנוגד לנורמות

¹⁵ ראו בטיוטת החוק (נספח 5 לעיל), אשר כללה: הקלות בתחום המיסוי שיחולו בתום הזיכיון (סעיפים 2 ו-3 לטיוטת החוק), הקלות ביחס לכניסה למקרקעין בבעלות פרטית (שם, סעיפים 10-4), החרגת פעולתה מהוראות חקיקה שונות (שם, סעיפים 16-15) והקלות בתחום התכנון והבנייה (שם, סעיף 17).

¹⁶ אבי בר-אלי "מה מסתירה הצנזורה, פרק 2: לאן נעלמו דו"חות המבקר על קצא"א?" *The Marker* (8.12.2014).

בסיסיות של שקיפות שלטונית ולאינטרס הציבורי לחשיפת מידע אודות פעילות חברות אלו, המהווה קניינו של הציבור.

70. סיכומו של דבר, מן האמור והמפורט עולה חשש כבד כי המשיב 1 מעוניין להחריג את החברה מתחולת החובות החלים ברגיל על חברות ממשלתיות, ואף לשמור לעצמו את הזכות להאריך את משכה של החרגה זו – וזאת על אף שמדובר בחברה בבעלות ממשלתית מלאה, שמרבית עיסוקיה בעלי אופי מסחרי שאינו מחייב סודיות, וחרף העובדה שהדבר עשוי לפתוח פתח ל"מסלול עוקף חוק חברות ממשלתיות" באמצעותו ניתן יהיה להתחמק מחובות השקיפות והפיקוח המוטלות על חברות בבעלות ממשלתית שלציבור אינטרס מובהק בפעילותן ובהתנהלותן.

71. חשש כבד זה צפוי להתמש, כך דומה, בין אם ייבחר מתווה הכולל חקיקה המשנה את מעמדה המשפטי של קצא"א (או חברה שתיכנס בנעליה) ובין אם יוארך הזיכיון כמות שהוא.

72. העותרת מתנגדת למהלך מסוג זה, וסבורה שהוא עומד בסתירה משמעותית לאינטרס הציבורי – ומכאן בקשת המידע נשוא עתירה זו, בה התבקש מידע הנוגע לתהליך קבלת ההחלטות ביחס להארכת הזיכיון ולשינויים במעמדה המשפטי של החברה.

5. סיכום

73. ביסוד בקשת המידע עומד אינטרס ציבורי מן המדרגה הראשונה: הצורך לחשוף מסמכים הקשורים בהליך קבלת ההחלטות ביחס להארכת זיכיונה ובמעמדה המשפטי של חברה בבעלות ממשלתית, הנהנית זה עשורים מפטורים מופלגים מנורמות של שקיפות ופיקוח. עוצמתו של האינטרס הציבורי עולה ביתר שאת מקום שלהקצאת הזיכיון משמעויות כלכליות אדירות, והנכסים נשוא הזיכיון – קניינו של הציבור הם.

74. העותרת סבורה כי נוכח חשיבותו ואופיו הציבורי המובהק של המידע המבוקש, מן הראוי שמידע זה יובא בהקדם לידיעת הציבור – אשר המידע שייך לו.

75. המשיב לא טרח בשום שלב להכחיש אינטרס זה, לא כל שכן להציב כנגדו אינטרס הופכי, ואף לא טען כי המידע המבוקש אינו מצוי בידו – אלא בחר להתעלם מן הבקשה. במלוא הזהירות יוער כי בהיעדר מענה כלשהו מצד המשיב, חרף מספר תזכורות שנשלחו אליו, עולה חשש כי המשיב אינו מעוניין כי המידע ייחשף לביקורת ציבורית, וזאת משיקולים שאינם ענייניים.

76. לבית המשפט שמור תפקיד חשוב ביותר בכל הקשור ליישום הוראות חוק חופש המידע ולהבטחת מהירות ההליך ויעילותו. עמד על כך המלומד סומר במאמרו (ההדגשות הוספו):

"תפקידם של בתי המשפט הוא להבהיר לרשויות שעליהן להתייחס ברצינות לחוק חופש המידע, ולספק במהירות כל מידע שחובה לספק על פיו. על מנת להשיג מטרה זו, על בתי המשפט לספק הליך יעיל ומהיר לבירור מחלוקות לפי החוק, למנוע כל ניסיון של הרשויות "למסמס" את החוק, ולהעניש, בדרך של חיוב בהוצאות ניכרות, רשויות שלא נהגו כהלכה.

תפקיד מכריע מסור למהירות שבה מגיבה המערכת המשפטית על בקשות למסירת מידע. אמנם קשה, בשלב מוקדם זה להפעלת החוק, להציג ממוצעים אמפיריים, אבל עיון בעובדות פסקי הדין מעלה שבלא

מעט תיקים משך הזמן שעובר מן הפנייה הראשונה של האזרח אל הרשות ועד להכרעת בית המשפט (בערכאה ראשונה) בעתירתו לגילוי המידע הוא כשנה. במקרים מסוימים, חלוף הזמן משרת את מטרת הרשות, בכך שהוא מסיר מסדר היום הציבורי את נשוא בקשת המידע".

77. מציאות לפיה רשות ציבורית מתעלמת מחובותיה המנהליות, מתעלמת מהוראות החוק הברורות, ומתעלמת מפניותיה החוזרות של העותרת (למעט שליחת הודעה על הארכת המועד לתשובה) – היא מציאות בלתי ראויה, המהווה פגיעה קשה בשלטון החוק, בכללי המנהל התקין, באמון הציבור ברשות ובחובת הסבירות המוטלת על רשויות מנהליות.

78. בנסיבות העניין דנן – שעה שקיים אינטרס ציבורי מן המדרגה הראשונה בגילוי המידע המבוקש – התעלמותו של המשיב חמורה כפליים, וגורמת פגיעה קשה באינטרסים העומדים בבסיס חוק חופש המידע.

79. על יסוד האמור והמפורט לעיל, מתבקש בית-המשפט הנכבד לתת צווים כמבוקש ברישא לעתירה זו, המחייבים את המשיב להשיב לבקשת העותרת ולמסור לה את המידע המבוקש ללא דיחוי נוסף.

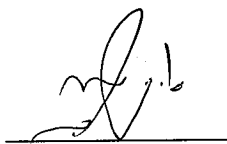
80. כמו כן, נוכח פקיעת הזיכיון הצפויה להתרחש ביום 25.3.17 וחששה של העותרת כי בהיעדר הסכמות ביחס למתווה חקיקה מוסכם תמומש "ברירת המחזל" ויחלט לבסוף על הארכת הזיכיון תחת המעטפת החוקית הקיימת, ובלא שמעמד החברה יוסדר ויוסרו לפחות חלק מן הפטורים המופלגים ממנה היא נהנית כיום – יתבקש בית המשפט הנכבד לקבוע מועדים קצרים למתן תגובה מטעם המשיבים ודיון בהקדם.

81. עוד תבקש העותרת מבית המשפט הנכבד לחייב את המשיבים בהוצאותיה, לרבות שכ"ט עו"ד כדן.

82. עתירה זו נתמכת בתצהירו של עו"ד תומר נאור, מנהל מחלקת ליטיגציה בתנועה למען איכות השלטון.

83. מן הדין ומן הצדק להיעתר לעתירה זו.

ירושלים, ב' אדר תשע"ז (28.2.17)

איתמר שחר, עו"ד

ב"כ העותרת

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר) 580178697
ע"י ב"כ עוה"ד אליעד שרגא ו/או צרויה מידד-לוזון ו/או נילי אבן-חן ו/או
דניאל דושניצקי ו/או תומר נאור ו/או יעל קריב-טייטלבאום ו/או שני בראון
ו/או טליה יהודה ו/או איתמר שחר

מרח' יפו 208 ירושלים
ת.ד. 4207 ירושלים 91043
טל': 02-5000073; פקס: 02-5000076

העותרת

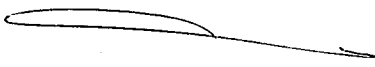
- נגד -

1. מדינת ישראל – משרד האוצר
2. הממונה על פניות הציבור וחוק חופש המידע במשרד האוצר
שניהם ע"י פרקליטות המדינה
מרח' צלאח-א-דין 29, ירושלים
טל': 02-6466590; פקס': 02-6467011

המשיבים

תצהיר

- אני החתום מטה, תומר נאור, מס' זהות 066730169, לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת כולה ואת האמת בלבד, וכי אם לא אעשה כן אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר בזה לאמור:
1. אני עובד כמנהל מחלקת הליטיגציה של העותרת, ועושה תצהירי זה לתמיכה בעתירה ולאימות האמור בה.
  2. האמור בפרק העובדתי של העתירה הוא בידיעתי האישית.
  3. האמור בפרק המשפטי של העתירה הוא נכון לפי מיטב ידיעתי ואמונתי. המקור לידיעתי ולאמונתי הוא ייעוץ משפטי שקיבלתי.
  4. זה שמי, זו חתימתי, ותוכן תצהירי – אמת.

תומר נאור, המצהיר

אישור

אני החתום מטה איתמר שחר, עורך דין, מאשר בזה כי ביום 21.12.2017 הופיע בפניי תומר נאור, המוכר לי אישית, ולאחר שהוזהרתי כי עליו לומר את האמת כולה ואת האמת בלבד, וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר נכונות הצהרתו דלעיל וחתם עליה בתי

איתמר שחר, עו"ד
Itamar Shahr Adv.
64779

איתמר שחר, עו"ד

רשימת נספחים

מס' הנספח	כותרת הנספח
1	העתק צו העונשין (הכרזה על עניין סודי) (הוראת שעה), תשע"ז-2016
2	העתק פניית העותרת לשר האוצר וליועץ המשפטי לממשלה מיום 9.10.16
3	העתק תשובת משרד המשפטים מיום 3.11.16
4	העתק תשובת משרד האוצר מיום 28.11.16
5	פרק שכותרתו "תום הזיכיון שלפי חוק זכיון צינור הנפט, תשכ"ח- 1968" מתוך תזכיר חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2017 ו-2018 (תיקוני חקיקה), תשע"ו-2016
6	העתק בקשה לפי חוק חופש המידע מיום 10.10.16
7	העתק מכתב הממונה על חופש המידע מיום 26.10.16
8	העתק מכתב התזכורת הראשון מיום 30.11.16
9	העתק מכתב הממונה על חופש המידע מיום 1.12.16
10	העתק מכתב התזכורת השני מיום 5.1.17

נספח 1

העתק צו העונשין (הכרזה על עניין סודי) (הוראת
שעה), תשע"ז-2016

צו העונשין (הכרזה על עניין סודי) (הוראת שעה), תשע"ז-2016

עונשין ומשפט פלילי – עבירות – עבירות ביטחוניות

תוכן ענינים

2	Go	עניין סודי	1 סעיף
2	Go	ביטול	2 סעיף
3	Go	תוקף	3 סעיף

צו העונשין (הכרזה על עניין סודי) (הוראת שעה), תשע"ז-2016*

בתוקף סמכותה לפי סעיף 113(ד) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן – החוק), ובאישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, מצווה הממשלה לאמור:

1. (א) כל ידיעה הנוגעת לחברת קו צינור אילת אשקלון בע"מ (קצא"א), או לחברת Trans Asiatic Oil Ltd. S.A., או לחברת Eilat Corporation S.A., לרבות זהות בעלי מניותיהן, עסקאותיהן בתחום הנפט, שוייך ואופן ניהולן, מוכרזת עניין סודי לעניין החוק.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), מידע העוסק באופן בלבדי באחד מאלה לא יהיה עניין

סודי:

(1) איכות הסביבה, למעט מידע הנוגע לכמויות חומרים שאינם חומרים שנפלטו, שנשפכו, שסולקו או שהושלכו לסביבה, ולמעט מידע הנוגע לעסקאות של קצא"א;

(2) תכנון ובנייה או הליך לפי סעיף 5 לשטר שבתוספת א' לחוק זיכיון צינור הנפט, התשכ"ח-1968;

(3) רישוי עסקים;

(4) חברת שירותי תשתיות אילת אשקלון בע"מ (שתא"א);

(5) אמצעי בטיחות, למעט מידע הנוגע לכמויות חומרים שאינם חומרים שנפלטו, שנשפכו, שסולקו או שהושלכו לסביבה, ולמעט מידע הנוגע לעסקאות של קצא"א;

(6) פגיעה בשמורת טבע, בגנים לאומיים, באתרים לאומיים ובערכי טבע מוגנים; לעניין זה, "פגיעה" – כמשמעה בסעיף 30(ד), 33(ה) או 37 לחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח-1998, לפי העניין.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), ידיעה כאמור באותו סעיף קטן שפרסומה הותר בידי

שר האוצר או מי מטעמו – לא תהיה עניין סודי.

(ד) בסעיף זה –

"מידע על איכות הסביבה" – אחד מאלה:

(1) מידע על חומרים שנפלטו, שנשפכו, שסולקו או שהושלכו לסביבה ותוצאות של מדידות רעש, ריח וקרינה;

(2) מידע על אמצעים לצמצום או למניעת מפגעים סביבתיים; לעניין זה, "מפגע סביבתי" – זיהום אוויר, רעש, ריח, זיהום מים, זיהום מי-ים, זיהום על ידי פסולת, זיהום על ידי חומרים מסוכנים, זיהום על ידי קרינה, פגיעה בסביבה החופית, מפגע אסבסט, כהגדרתם בחוק למניעת מפגעים סביבתיים (תביעות אזרחיות), התשנ"ב-1992, וכן דליפה כהגדרתה בתקנות המים וקו דלק לא אטום כמשמעו בתקנות האמורות;

(3) היתרים, רישיונות וצווים שהמשרד להגנת הסביבה או הרשות הממשלתית למים ולביוב (להלן – רשות המים) נתנו לקצא"א;

(4) מידע על הליכי פיקוח ואכיפה שנקטו המשרד להגנת הסביבה, רשות המים או הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים נגד קצא"א;

(5) מידע על הפרות ותקלות של קצא"א;

(6) דיווחים בדבר קו לא אטום לפי תקנה 10(א) לתקנות המים;

"נפט" – כהגדרתו בסעיף 1 לשטר הזיכיון שבתוספת א' לחוק זיכיון צינור הנפט,

התשכ"ח-1968;

"תקנות המים" – תקנות המים (מניעת זיהום מים) (קווי דלק), התשס"ו-2006.

2. צו לפי סעיף 23(ד) לחוק לתיקון דיני העונשין (ביטחון המדינה), התשי"ז-1957 – בטל.

* פורסם [ק"ת תשע"ז מס' 7731](#) מיום 21.11.2016 עמ' 174.

3. תוקפו של צו זה עד יום י"ג בטבת התשע"ח (31 בדצמבר 2017).

תוקף

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

ל' בתשרי התשע"ז (1 בנובמבר 2016)

[הודעה למגויים על עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו - הקש כאן](#)

נספח 2

העתק פניית העותרת לשר האוצר וליועץ

המשפטי לממשלה מיום 9.10.16

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

תאריך: ז' תשרי, תשע"ז 09/10/2016

סומן: כ-16-15238

לכבוד

מר משה כחלון

שר האוצר

משרד האוצר

ד"ר אביחי מנדלבלית, עו"ד

היועץ המשפטי לממשלה

משרד המשפטים

נכבדיי שלום רב,

הנדון: קריאה שלא להחריג את חברת קצא"א מחוק החברות

הממשלתיות

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר, (להלן: "התנועה") הרינו לפנות אליך כדלקמן:

מכתב זה עניינו בפניה ליועץ המשפטי לממשלה ולשר האוצר, בעקבות הפרסומים לפיהם בכוונתם להעניק לחברת קצא"א מעמד מיוחד וחסר תקדים בחוק הישראלי, של חברה בבעלות ממשלתית אשר אינה מוגדרת כחברה ממשלתית. זאת, כאשר חברת קצא"א נהנית גם כך מחיסיון ארוך שנים, אף על פי שככל הנראה רובה המוחלט של הפעילות בה כלל אינה בעלת היבטים בטחוניים כבר מסוף שנות ה-70. התנועה פונה לפיכך בקריאה שלא להאריך לקצא"א את הזכיון ולהקים עבור פעילותה חברה ממשלתית אשר יוחלו עליה חובות דיווח ושקיפות כבכל חברה ממשלתית אחרת, למעט בנושאים בטחוניים ספציפיים שיוגדרו בצו חסיון. כמו כן, אין להעביר את קצא"א לאחריותו הבלעדית של שר האוצר או לאפשר לו להחריג את החברה מהחוק. יצירת קטגוריה חדשה וייחודית עבור קצא"א עלולה ליצור פתח מסוכן של דרישות נוספות מצד הדרג הפוליטי להקמת מסלול "עוקף חוק החברות הממשלתיות", מסלול בו ניתן יהיה להקים חברות שאינן שקופות ואינן מחויבות בכל כללי המנהל התקין, בניגוד לאינטרס הציבורי.

1. בשבוע שעבר, פורסם בתקשורת כי הוסכם בין שר האוצר לבין היועץ המשפטי לממשלה כי חברת קו צינור אילת אשקלון בע"מ (להלן: "קצא"א" או "החברה") תזכה למעמד ייחודי וחסר תקדים של חברה אשר אינה כפופה להוראות חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 (להלן: "חוק החברות הממשלתיות") ובתור שכזו תהא כפופה לאחריותו הישירה של

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

שר האוצר – אשר לו תינתן הסמכות להמשיך ולהחריג את החברה מהחוק אף לפרק זמן נוסף.¹

2. חשוב לציין כי ההחלטה, לפי הפרסומים, על הענקת מעמד מיוחד (וככל הנראה אף חסר תקדים) זה מגיעה בסמוך לתום הזיכיון הניתן לחברה, כאשר זיכיונה של קצא"א עתיד לפוג בעוד מספר חודשים, ביום ה-25.3.2017.²

3. החלטה זו מצטרפת להסדרים חדשים נוספים הנוגעים לפעולת החברה ולחובותיה מכוח החוק, במסגרת פרק בנושא אשר נכלל בתזכיר חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2017 ו-2018 (תיקוני חקיקה), התשע"ו-2006 (להלן: "חוק ההסדרים"). הפרק הכולל בתוכו מספר הסדרים מיוחדים ומקלים אשר מוצע להחיל אותם על החברה – ובין היתר, הקלות בתחום המיסוי שיחולו בתום הזיכיון (סעיפים 2 ו-3 לתזכיר החוק) והחרגת פעולתה מהוראות חוק רשות הספנות והנמלים, התשס"ד-2004.

4. חברת קצא"א הוקמה בשנת 1968 במטרה לשמש להעברת נפט גולמי מים סוף לים התיכון, ולהפך, וכיום מערכת ההובלה שלה כוללת שלושה קווים להעברה של נפט. בנוסף, מעניקה החברה שירותי אחסון, ושירותי תשתית נוספים למוצרים שונים.³

5. החברה מתזיקה בזיכיון משנה מהמדינה מאז הקמתה, אשר עוגן בחוק זיכיון צינור הנפט, התשכ"ח-1968. בתור חברה שהיא בבעלות משותפת של ישראל ואיראן,⁴ ושהוקמה למעשה על מנת להוביל נפט פרסי למערב, זוכה החברה לחיסיון על פעולותיה אשר ניתן החל מיום 17.7.1968 מכוח סעיף 23(ד) לחוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה), התשי"ז-1957. לפי החיסיון, כל ידיעה הנוגעת לצינור הנפט אילת אשקלון מוכרזת כעניין סודי. תכלית החיסיון, כפי הנראה, הייתה להסוות את הקשר שהיה קיים בין המדינות בשנים אלו.

6. ואולם, מאז סוף שנות ה-70 שיתוף הפעולה בין איראן לישראל הופסק,⁵ ועמו, כפי הנראה, גם ההצדקה לקיומו של החיסיון – לא כל שכן להארכתו או לכל קביעת מעמד מיוחד אשר יחריג את החברה ממתן דין וחשבון לרשויות המדינה, בשונה מחובותיה של כל חברה ממשלתית אחרת.

¹ אבי בר-אלי "קצא"א תמשיך להיות צעצוע פוליטי גם בשנים הקרובות" **The Marker** (6.10.2016).

² פרק בנושא תום הזיכיון שלפי חוק זיכיון צינור הנפט, התשכ"ח-1968, מתוך תזכיר חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2017 ו-2018 (תיקוני חקיקה), התשע"ו-2016 (פורסם באתר קשרי ממשל, 15.9.2016).

³ מתוך המידע המופיע באתר האינטרנט של החברה, זמין בכתובת <http://eapc.co.il/about-us/company-profile>.

⁴ שוקי שדה "החברה הסודית שעושה מה שהיא רוצה – בחסות המדינה" **The Marker** (23.9.2016).

⁵ תן מעניית ועמירם ברקת "מסתמן: היועמ"ש יאשר הארכת זיכיון קצא"א עד שנתיים" **גלובס** (9.8.2016).

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076

شارح يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 فاكس: 02-5000076

208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076

E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

7. יודגש, כי כאמור לעיל, חברת קצא"א עוסקת כיום בפעילות כלכלית ענפה בתחום התשתיות אשר לא נראה שיש לה כל קשר לנושאים בטחוניים חסויים. ויצוין, כי ככל שקיימים נושאים ספציפיים אשר מטעמי ביטחון או יחסי חוץ נמצא כי ראוי להטיל עליהם חיסיון, הרי שניתן לקבוע חיסיון נקודתי הנוגע לעניינים אלו; בהתאם למה שידוע מהפרסומים בנושא, הנושא הבטחוני היחידי במסגרת הפעילות של קצא"א הינו הבוררות המתנהלת בין ישראל לאיראן על הבעלות בחברה,⁶ וכאמור, ניתן יהיה להחיל עליו חיסיון ספציפי.
8. כיוון שכאמור, מדובר בחברה בבעלות ממשלתית, שלה עיסוקים רבים בתחום התשתיות אשר אינם בהכרח נוגעים לענייני חוץ ובטחון – כלומר, לא נראה שיש בהם היבט המצדיק סודיות, הרי שיש להטיל עליה את החובות והפיקוח המוטלים על כל חברה ממשלתית אחרת. ובפרט, יש להחיל חובות אלו במיוחד נוכח ההטבות להן זכתה קצא"א לאורך השנים והחיסיון החל על כלל פעולותיה, אשר הצדקתן אינה נראית לעין כבר מאז סוף שנות ה-70, אך למרות זאת נשאר בתוקפו.
9. נדגיש, כי גם אם אין החברה מוגדרת כרגע כחברה ממשלתית, הרי שהיבטי הפעולה שלה הם ציבוריים, כמו גם הבעלות בה, ועל כן ראוי שתהא כפופה לפיקוח ממשלתי ולנורמות של מינהל תקין – ככל חברה ממשלתית אחרת. חוק החברות הממשלתיות מחיל על החברות הממשלתיות חובות דיווח המאפשרות ביקורת מצד הרשויות או ביקורת ציבורית, למשל בסעיף 33 לחוק זה, המטיל חובה על כל חברה ממשלתית לערוך דו"חות כספיים. בשל החיסיון, קצא"א אינה כפופה לחובות אלו ונראה, לפי הפרסומים, שהחרגה זו מתחולת החוק אף צפויה להמשיך.
10. הטלת חובות על החברה למתן דין וחשבון לרשויות המדינה, ובכך הטלת פיקוח ושקיפות על פעולות החברה מתחייבת אף בשל שורה של מקרים הקשורים בהתנהלות החברה לאורך השנים, אשר בחשיפת נסיבותיהם נראה שיש אינטרס ציבורי ממשלי, שאינו נסוג מפני עניין בטחוני מסווג כלשהו; ביניהם, אף אלו המעלים חשש כי חוסר השקיפות היווה כר פורה לנורמות המאפיינות מנהל בלתי תקין. למשל, דוח מבקר המדינה ב-2013 ככל הנראה העלה חששות לאי סדרים כגון ניגודי עניינים, הפרת נהלי צינון והתחמקות מעריכת מכרזים במעורבותה של קצא"א בהקמת תחנת הכוח דוראד (אשר הוקמה על אתר קצא"א).⁷
11. כמו כן, במהלך השנים נקשרו בפעילות החברה אירועים שונים של דליפות דלק ונפט בהם נגרמה פגיעה סביבתית. בין אלו, ניתן למנות את האירוע הסביבתי של זיהום שמורת הטבע

⁶ ליאור גוטמן "המחלוקת סביב קצא"א: ישראל מחויבת לפצות את איראן ב-1.1 מיליארד דולר" כלכליסט (12.8.2016).

⁷ משרד מבקר המדינה דוח שנתי 64 א 831-835 (2013); אבי בר-אלי "הכוח של דוראד: משרד הביטחון ומקורות תפרו חוזים" The Marker (15.10.2013).

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

- עברונה שבערבה, בעקבות דליפה של כ-5 מיליון ליטרים של נפט גולמי מצינור של חברת קצא"א – אירוע שנמצא אף תחת חקירה פלילית.⁸
12. ביחס לכלל האירועים שהוזכרו לעיל, יש לציין כי כזכור, על פעילות החברה מוטל חיסיון שאינו מאפשר לדעת האם היו מקרים נוספים במהלך שנות פעילותה של קצא"א בהם אירעו אירועים דומים הכוללים הפרת נורמות של מינהל תקין, פגיעה בסביבה או כיוצא באלה נושאים אשר יש בהם עניין מובהק לציבור ואשר דרשו פיקוח ומעקב מצד הרשויות הרלוונטיות. יתר על כן, דוחות מבקר המדינה שנערכו בנושא פעילותה של החברה, נגזזו בהוראות הצנזורה, ולפי פרסומים אף כללו ביקורת תריפה.⁹
13. נראה, לפי הפרסומים, שהחלטת להחריג את קצא"א מחוק החברות הממשלתיות – המהווה את דרך המלך להסדרת חברה שהיא בבעלות ממשלתית – תמוחה, ומהווה אף פתח מסוכן לעתיד לבוא. החלטה, ככל שתבצע, עלולה ליצור מצב שבו כל גוף ממשלתי שלא ירצה להתנהל על פי החובות המוטלות על חברות ממשלתיות יוכל להתחמק מכך באמצעות בחירה במסלול חלופי של חברה בבעלות ממשלתית שאינה כפופה לחובות הרגילות.
14. מצב אפשרי זה, לעמדת התנועה, מנוגד לנורמות בסיסיות של שקיפות שלטונית ולאינטרס הציבורי לחשיפת מידע אודות פעילות חברות אלו, המהווה קניינו של הציבור - ולכן בהחלט אינו רצוי.
15. לפיכך, לעמדתנו, לא ראוי מלכתחילה ליצור תצורה חדשה לחברות ממשלתיות, אשר עלולה ליצור בהמשך מסלול "עוקף חוק החברות הממשלתיות", שניתן יהיה באמצעותו להתחמק מהדרישות המוטלות על חברות ממשלתיות כגון מינויים הנדרשים באישור הועדה לבדיקת מינויים, לפי סעיפים 18ב ו-18ג לחוק החברות הממשלתיות, וכן פטור ממכרז.
16. בנוסף, לאחרונה, ביום 15.9.2016, פורסמה החלטת הממשלה המטילה חיסיון מחודש על כל ידיעה הנוגעת לקצא"א כסודית, אך מתריגה מהחיסיון נושאים מסוימים, כגון איכות הסביבה, תכנון ובניה או רישוי עסקים.¹⁰ נראה שיש לברך על כך שמהחיסיון הוחרגו נושאים מסוימים, גם אם החרגה זו נעשית באיחור של שנים.
17. ואולם, לעמדתנו, נוכח העובדה שעיסוקיה הכלכליים של החברה מהווים את חלק הארי מפעילותה ולא להפך, הרי שראוי שצו החיסיון יכלול רק את הנושאים שבעניינם הוא נחוץ, ואילו על שאר הנושאים בהם עוסקת החברה לא יחול חיסיון אלא יחולו הוראות חוק

⁸ משרד מבקר המדינה דוח שנתי 792 166 (התשע"ו-2016).

⁹ אבי בר-אלי "מה מסתירה הצנזורה, פרק 2: לאן נעלמו דו"חות המבקר על קצא"א?" **The Marker** (8.12.2014).

¹⁰ החלטה 1954 של הממשלה ה-34 "הוצאת צו העונשין (הכרזה על עניין סודי)(הוראת שעה), התשע"ו-2016, בנושאים הקשורים לקו צינור אילת – אשקלון (קצא"א)" (15.9.2016).

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

החברות הממשלתיות. אנו סבורים כי תתאפשר החלת סודיות על עניינים ספציפיים הנוגעים לבטחון המדינה, גם אם תוגדר קצא"א כחברה ממשלתית.

18. כמו כן, ובהתאם לעמדתנו בנוגע לצורך בהפיכת קצא"א לחברה ממשלתית הכפופה לחוק החברות הממשלתיות, גם אין להחריג את קצא"א משאר החברות הממשלתיות בהכפפתה ישירות לשר האוצר, כפי שפורסם, ובוודאי לא להעניק סמכות לשר האוצר לאפשר לחברה להתנהל פרק זמן ארוך יותר משנקבע שלא בכפוף לחובות דיווח ושקיפות בסיסיות.¹¹

19. יצוין, כי לא ידוע לנו על אף חברה אחרת הכפופה ישירות לשר מסוים ולא ברור לתנועה מדוע יש להחריג, שוב, את קצא"א – כאשר כאמור, עוסקת בעיקר בעסקים כלכליים רגילים. זאת, כאשר ישנן עוד חברות ממשלתיות רבות אחרות המנהלות עסקים בעלי חשיבות רבה למשק הישראלי, אשר אף להן יש מאפיינים שמחייבים סודיות, אך אלו מוסדרות באמצעות חוק החברות הממשלתיות וכפופות לפיכך לרשות החברות הממשלתיות.

20. סוגיה נוספת העולה מן הפרסומים בעניין קצא"א וכן מתזכיר החוק שפורסם היא שהנושא עתיד להיות מוסדר במסגרת חוק ההסדרים. מעבר לכך שנכתב אף בתזכיר החוק עצמו כי להוראות הפרק בעניין קצא"א לא צפויה להיות משמעות כלכלית כלשהי על תקציב המדינה, נותר אך להלין על כך שבחירה הממשלה להסדיר את הנושא במסגרת חוק זה – ולקוות כי במסגרת הדיונים שיובילו לאישורו, על אף החיפזון המאפיין את אישור חוק ההסדרים לצד אישור תקציב המדינה, תינתן לשינוי זה בהסדרת מעמדה של החברה תשומת הלב הראויה. כיוון שממילא פעילות החברה מתאפיינת בחוסר שקיפות זה שנים, ראוי שלפחות החלטה על המשך מדיניות זו תהיה שקופה ככל הניתן ותזכה לדיון מושכל מצד חברי הכנסת.

21. לסיום יצוין כי תוקפו של החיסיון החדש בהחלטת הממשלה שפורסמה ב-15.9.2016 חורג אף מתוקף הזיכיון שניתן לקצא"א, אשר עתיד כזכור לפוג במהלך מרץ 2013. למרות זאת, צו החיסיון החדש שפורסם תקף עד לדצמבר 2017.

22. כיוון שהסדרת מעמד החברה במסגרת חוק ההסדרים נעשית על רקע תום הזיכיון, נציין כי ככל שתכלית הסדרים אלו, כמו גם הענקת מבנה תאגידי מיוחד לחברה, נעשים בשל חוסר ההערכות לתום תקופת הזיכיון, הרי שאין לכך הצדקה. תוקפו של הזיכיון היה ידוע כבר שנים, ולמעשה מהרגע שניתן. לכן, ככל שבכוונתכם להחיל על החברה הוראות מעבר מקלות, לא ברור מהי הסיבה לכך, כאשר ניתן לקצא"א זמן מספיק על מנת להתכונן לסיימו של הזיכיון מבעוד מועד.

¹¹ אבי בר-אלי, לעיל ה"ש 1.

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

23. אשר על כן, נבקש לפנות אליכם בשאלות הבאות:

א. מהו ההסדר חוקי אשר עתיד לחול על חברת קצא"א, בהתאם להסכמות אשר גובשו ביניכם אודות המבנה העתידי החברה? בתוך כך, נבקש לשאול כיצד תוגדר החברה מבחינת המבנה התאגידי שלה, וכן לאיזה חובות היא עתידה להיות כפופה.

ב. נבקש לקבל את עמדתכם בעניין הגדרת צו החיסיון מחדש – כך שיכיל רק את הנושאים הנקודתיים שבעיסוקה של קצא"א שלהם פן בטחוני, המצדיק הגדרתם כסודיים, ולא כפי שהוא מנוסח כיום.

ג. ככל שיש אמת בפרסום, מדוע הוחלט להכפוף את קצא"א ישירות לשר האוצר, ולא לרשות החברות הממשלתיות, באופן חריג ואולי אף תקדימי?

ד. האם תכליתם של ההסדרים המקלים אשר מוצע להחיל על קצא"א לאפשר לחברה להתכונן לסיומו של הזיכיון? במידה שכן, האם נלקחה בחשבון בעיצובם האפשרות של החברה להתכונן לסיומו מבעוד מועד?

24. אם כן, נבקש בסיכומם של דברים להבהיר שנית את עמדתנו; אנו מבקשים לשוב ולפנות אל כבודכם, שר האוצר והיועץ המשפטי לממשלה, בקריאה שלא להחריג את חברת קצא"א מתחולת חוק החברות הממשלתיות – אלא להחיל עליה את החובות הקבועות בחוק כיאה לכל חברה ממשלתית אחרת. לעמדתנו, יש להחיל על קצא"א הוראות מיוחדות או הוראות חיסיון רק ככל שהדבר נדרש ובנושאים נקודתיים שעניינם מדיניות חוץ או ביטחון – אך לא בנושאים כלכליים סטנדרטיים, שאינם מצדיקים זאת. הדבר נדרש על מנת לשמור על כללי מנהל תקין בפעולת החברה ולמען האינטרס הציבורי ועקרונות דמוקרטיים של שקיפות שלטונית.

25. נודה לתגובתכם המהירה, לשם שקילת המשך צעדינו בנושא.

בכבוד רב,

נילי אבן-חן, עו"ד

מנהלת מחלקת כלכלה ומחקר

גל קויטי

רכזת מחלקת כלכלה ומחקר

העתק:

מר אורי יוגב, מנהל רשות החברות הממשלתיות, רשות החברות הממשלתיות.

נספח 3

העתק תשובת משרד המשפטים מיום 3.11.16

מדינת ישראל

משרד המשפטים

מחלקת ייעוץ וחקיקה (כלכלי - פיסקלי)

ירושלים : 3 בנובמבר תשע"ז
ב' חשוון 2016
תיקנו : 803-04-2016-003038
סימוכין : 803-99-2016-092614

לכבוד
עו"ד נילי אבן-חן וגבי גל קויטי
התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)
ת.ד. 4207
ירושלים, 91043

שלום רב,

הנדון : פנייתכן בנושא החרגת חברת קצא"א מחוק החברות הממשלתיות

סמך : מכתבכן מיום 09.10.2016

1. פנייתכן שבסמך ליועץ המשפטי לממשלה בנושא שבנדון הועברה לטיפול של מחלקת ייעוץ וחקיקה (כלכלי-פיסקלי).
2. בפנייתכן התייחסתן לפרסומים שונים בתקשורת ביחס לפעילותה של חברת קו צינור אילת אשקלון בע"מ (להלן: "קצא"א") וכן לעניינים אשר מוצע להסדיר בחוק ההסדרים.
3. ביום 6.10.016 אישרה ועדת שרים את הפרק שעוסק בקצא"א ואת שילובו בהצעת חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2017 ו-2018 (תיקוני חקיקה), התשע"ו-2016 (להלן: "טיוטת החוק"),
4. בהתאם לטיוטת החוק, בשלוש השנים הראשונות לאחר תום הזיכיון, תוקם חברה בבעלות ממשלתית מלאה, אשר לא תיחשב כחברה ממשלתית כהגדרתה בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 (להלן: "חוק החברות הממשלתיות") ולא יחול עליה חוק החברות הממשלתיות. לאחר תקופה זו חוק החברות הממשלתיות יחול על החברה ויראו אותה כאילו הוקמה לפיו.
5. בנוסף, מוצע לתקן את סעיף 63 לחוק החברות הממשלתיות המאפשר להחריג חברה מהוראות החוק, כולן או חלקן, בהתקיים תנאים המנויים בסעיף. בתיקון מוצע כי שר האוצר יוכל להחריג חברה מהוראות החוק אם ישנם טעמים של מסחר בין לאומיים המצדיקים זאת ובאישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת.
6. תקופת המעבר נקבעה בהתאם לעמדת משרד האוצר ולפיה יש צורך בתקופת מעבר אשר בה תיבחן הרגולציה שמתאים להחיל על החברה. לכן, בתקופת הביניים הבקרה תיעשה

על ידי החשכ"ל (מטעם שר האוצר), כפי שמבוצע כיום לגבי קצא"א וכפי שבוצע במשך שנים רבות, למעט תקופה קצרה בה קצא"א היתה תחת בקרה של רשות החברות הממשלתיות. יש לציין כי הגדרת היקף הנושאים לעניין צינור הנפט המהווים "ידיעה סודית" לפי סעיף 113 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, אשר אותו אתם מכנים "חיסיון" ומתייחסים אליו בהרחבה בפנייה, אינו נושא שבו עוסק הפרק שבטיוטת חוק ההסדרים. החלטת ממשלה מיום 15.9.2016, אשר אותה הזכרתם בפנייתכם, משאירה את הצו בדבר ידיעות סודיות בתוקף עד סוף שנת 2017, ולאחר מכן הנושא יבחן מחדש (ובמידת הצורך אף קודם לכן).

7. בנסיבות אלו, לא מצאנו כי יש מניעה משפטית לקבלת ההחלטה על ידי הממשלה ועל ידי ועדת השרים, ולקידום טיוטת החוק.

בברכה,
יערה למברגר, עו"ד

מחלקת ייעוץ וחקיקה (כלכלי-פיסקלי)

העתק: לשכת היועץ המשפטי לממשלה

נספח 4

העתק תשובת משרד האוצר מיום 28.11.16

מדינת ישראל

משרד האוצר – הלשכה המשפטית

כ"ז בחשוון התשע"ז
28 בנובמבר 2016
י.מ. 2016-10480

המחלקה ליישום
איכות השלטון בישראל (ע"ר)

20.11.2016

נ ת ק ב ל

לכבוד
עו"ד גילי אבן-חן וגב' גל קויתני
התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)
ת.ד. 4207
ירושלים, 91043

בדואר ובפקס 02-5000076

הנדון: פנייתכן בנושא החרגת חברת קצא"א מחוק החברות הממשלתיות
סימוכין: מכתבכן מיום 09.10.2016

פנייתכן שבסימוכין חועברה לטיפול והדיני להשיבכן בדלקמן:

1. ראשית אבקש להבהיר כי בשל הוראות צו החיסיון שהוטל על חברת קצא"א (ראו ק"ח 7731) אין ביכולתנו להתייחס לכלל הנושאים שהועלו במכתבכן, וכך אין באפשרותנו להעלות את כלל טענותינו. לאור האמור, נבקש לא לראות כאי התייחסותנו משום אישור לטענות שונות שהועלו במכתבכן.
2. בתמצית, מוצע במסגרת הצעת החוק להורות לרשם החברות לרשום חברה בבעלות מלאה של המדינה אשר עיקר עיסוקה יהיה הולכה ואחסון של נפט, ובכלל זה פריקה, טעינה וניפוק. עוד מוצע לכצע תיקוני חקיקה שונים לשם הסדרת פעילותה של החברה שתקום לאחר תום הזיכיון וזאת, בין השאר, לשם ביצוע תחזוקה שוטפת של נכסיה, מניעת תקלות וטיפול אפקטיבי בהן.
3. עוד נקבע בהצעת החוק כי עד ליום 31 בדצמבר 2019, לא תיחשב חברה זו לחברה ממשלתית והוראות חוק החברות הממשלתיות לא יהולו עליה. יובהר כי נכון להיום סעיף 63 לחוק החברות הממשלתיות התשל"ה-1975 (להלן - חוק החברות הממשלתיות) מאפשר לממשלה, באישור ועדת הכספים של הכנסת, להחריג חברה בבעלות הממשלה מתחולה ישירה של חוק החברות הממשלתיות. לאור האמור, הטענה לגבי תקדימיות אי החלת חוק החברות הממשלתיות אינה ברורה.
4. לגופו של עניין יובהר כי תקופה זו נועדה לתת למדינה שהות לבחון את האופן שבו יש להחיל, אם בכלל, את הוראות חוק החברות הממשלתיות על החברה שתוקם, וזאת בשל מאפייניה הייחודיים. יודגש בהקשר זה כי נכון להיום הפעילות מתבצעת על ידי חברה שהיא אינה חברה ממשלתית ועל כן הוראות חוק החברות הממשלתיות אינן חלות לגביה. כמו כן, חלק ניכר מפעילות החברה שתוקם לא מצוי בליבת הפעילות הציבורית והיא אינה מהווה זרוע ביצוע קלאסית של הממשלה. עוד יודגש כי גשקלת האפשרות להפריט את החברה בעתיד ועל כן נראה שאין זה נכון בשלב זה, לבצע שינויים מידיים באופי הרגולציה שחלה על הפעילות שתבצע החברה, שכן שינויים כאמור עשויים להוביל לפגיעה ביעילות ובהצלחת הליך ההפרטה.

5. יובהר כי אין בעובדה שהוראות חוק החברות הממשלתיות לא יחולו באופן מפורש על החברה שתוקם כדי להעיד על כך שהחברה לא תהיה מפוקחת. יובהר כי החברה תהיה נתונה לפיקוחו של שר האוצר או של מי שימונה על ידו, וכי הוא רשאי להחיל לגבי החברה את הוראות חוק החברות הממשלתיות בשינויים הנדרשים.
6. באשר לטענותיכם בנוגע לצו החיסיון החדש שחל לגבי פעילות החברה, יובהר כי לא ניתן לנסח צו חיסיון באופן שימנה את יעדי ההסתרה, שכן עצם איזכורם יביא לגילויים. לגופו של עניין יובהר כי נושא צו החיסיון נידון במסגרת בג"ץ 8867/14 אדם טבע ודין נ' ממשלת ישראל, והמדינה תתנהל בהתאם להחלטות בג"ץ מעניין. יוער בהקשר זה כי המדינה ערכנה לאחרונה את בית המשפט אודות נוסח הצו החדש.

בכבוד רב,

אפרת נחלקין, עו"ד
לשכה משפטית

העתק:

נספח 5

פרק שכותרתו "תום הזיכיון שלפי חוק זכיון
צינור הנפט, תשכ"ח-1968" מתוך תזכיר חוק
ההתייעלות הכלכלית לשנים 2017 ו-2018
(תיקוני חקיקה), תשע"ו-2016

תזכיר חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2017 ו-2018 (תיקוני חקיקה), התשע"ו-2016

פרק _': תום הזיכיון שלפי חוק זיכיון צינור הנפט, התשכ"ח-1968

תזכיר זה צפוי לעלות על סדר יומה של ועדת השרים המיוחדת לעניין התכנית הכלכלית לשנים 2017 ו-2018 ביום 25 בספטמבר 2016.

א. שם החוק המוצע

תזכיר חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2017 ו-2018 (תיקוני חקיקה), התשע"ו-2016 פרק _': תום הזיכיון שלפי חוק זיכיון צינור הנפט, התשכ"ח-1968.

ב. מטרת החוק המוצע, הצורך בו ועיקרי החוק המוצע

כללי

הזיכיון שבתוספת א לחוק זיכיון צינור הנפט, התשכ"ח-1968 (להלן – **חוק זיכיון צינור הנפט**) הינו עד לתאריך 25 למרץ 2017. הזיכיון מסדיר מספר סוגיות, כגון תכנון ובניה לנכסי המפעל, מיסוי, כניסה למקרקעין בהם מצויים נכסי המפעל, והסדרים אלה אף גוברים על האמור בכל דין לאור סעיף 3 לחוק זיכיון צינור הנפט. יש צורך לקבוע הסדרים חלופיים ביחס לחלק מהנושאים אשר הוסדרו במסגרת הזיכיון.

עיקר 1 (סעיף 2)

חוק זיכיון צינור הנפט פטר גורמים מסוימים מתשלומי חובה והכל כמפורט בחוק ובתוספות לו. מוצע להבהיר כי אף לאחר תום הזיכיון לא ניתן יהיה לגבות מבעל זכיון, מבעל זכיון משנה, מכל חברה אחרת שאושרה על ידי שר האוצר לפי סעיף 22 לשטר הזכיון או מגורם מפעיל תשלומי חובה בעד תקופת הזיכיון.

עיקר 2 (סעיף 3)

מוצע להבהיר כי לא יהא חיוב מס בשל החזרת נכסי המפעל למדינה. עוד מוצע לקבוע כי העברת הנכסים מהמדינה לצד שלישי לא תהיה חייבת במס אלא אם שר האוצר קבע אחרת בתקנות.

עיקר 3 (סעיפים 4-10)

לצורך פעילותו של הגורם המפעיל, יש להעניק לו אפשרות להיכנס למקרקעין ולבצע כל פעולה הדרושה לכך. מוצע להסדיר בחוק את תוכן ההודעה לבעל המקרקעין, אפשרות השגה של בעל המקרקעין למנהל מינהל הדלק שבמשרד התשתיות הלאומיות האנרגיה והמים ואפשרות הגשת ערר. כמו כן, מוצע לקבוע מקרים בהם לא יהא צורך לפעול בהתאם למנגנון האמור לעיל לצורך

מניעת נזק משמעותי לנכס פעילות או לסביבה או במקרה של פעולה דחופה וחיונית.

עיקר 4 (סעיף 11)

מוצע לקבוע איסור על הפרעה לפעילות הגורם המפעיל, לרבות באמצעות שתילת עצים, חפירה ובניית מבנים בתחום הנכסים המשמשים את הגורם המפעיל.

עיקר 5 (סעיף 12)

מוצע להטיל על הגורם המפעיל חובת תחזוקה של נכסי הפעילות.

עיקר 6 (סעיף 13)

על מנת שלא להקשות על פעילות גורם מפעיל במקרה שבו הגורם המפעיל הוא שונה ממי שהיה בעבר בעל זכיון המשנה, מוצע לקבוע תקופה של שנתיים במהלכה תוקפן של תעודות (היינו, כל רישיון, אישור, הסמכה או היתר) שניתנו לבעל זכיון המשנה יעמדו בתוקף ויראו אותן כאילו ניתנו לגורם המפעיל. לאחר תקופה זו יהא על הגורם המפעיל לפעול להשגת תעודות בעצמו, לפי כל דין.

עיקר 7 (סעיפים 14-15)

חלק מנכסי הפעילות מצויים בתחום נמל אילת. מוצע לקבוע כי הוראות חוק רשות הספנות והנמלים, התשס"ב-2004 לא יחולו על הגורם המפעיל וכן מוצע לקבוע כי על רשות מקרקעי ישראל וחברת נמלי ישראל (חברת הפיתוח והנכסים) להגיע להסכמה בדבר גריעת הקרקעות הכלולות בתחום המפעל והמצויות בתחום נמל אילת מהמקרקעין המוקצים לחנ"י.

כמו כן, על מנת לתת בידי הממונה על הנמלים מכח פקודת הנמלים, כלי פיקוח על מימוש הוראות הפקודה, מוצע לתקן את פקודת הנמלים ולקבוע שהוא יהא רשאי להפעיל את הפקחים שמונו לפי חוק הספנות והנמלים, גם לצורך פיקוח על הוראות מכח פקודת הנמלים.

עיקר 8 (סעיף 16)

בחוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002 הוקמה ועדה לתיאום תשתיות, המכריעה בסכסוכים בנושאים המפורטים בסעיף 59ב(א) לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 שבין בעל רישיון חלוקה ובין גורמים שונים המופיעים בהגדרת "בעל תשתית" שבאותו חוק, לרבות חברת תשתית שהיא, בין היתר, חברה ממשלתית או חברת בת ממשלתית המנויה בתוספת הראשונה לחוק החברות הממשלתיות. מאחר שעלולות להיגלע מחלוקות בין גורם מפעיל ובין בעל רישיון חלוקה מוצע לקבוע כי הוועדה לתיאום תשתיות תוכל להכריע במחלוקות כאמור.

לאור האמור, בסעיף 55ב(א) לחוק משק הגז הטבעי יש לקבוע כי הוועדה תדון בסכסוך שהגורם המפעיל הוא צד לו, רק אם ניתנה לכך הסכמת הגורם המפעיל, וזאת בדומה להסדר הקיים באותו סעיף קטן ביחס לבעל רישיון חלוקה שאינו חברה ממשלתית. מטעם זה יש להוסיף גם לסעיף 55ב(ג) את התנאי לקבלת הסכמת הגורם המפעיל לכך שהנושא יידון בוועדה לתיאום תשתיות. בנוסף מוצע להוסיף לסעיף 55ב את סעיף קטן (ה), בו ייקבע שככל שהגורם המפעיל פנה לוועדה לתיאום תשתיות על מנת שזו תכריע בסכסוך שלו עם בעל רישיון חלוקה, יראו את הגורם

המפעיל כמסכים לכך שכל סכסוך עם אותו בעל רישיון חלוקה יובא להכרעת הוועדה, במשך חמש שנים מהיום שבו פנה הגורם המפעיל לוועדה. הסדר זה הוא בדומה להסדר הקבוע ברישא בסעיף 55ב(ד) ביחס לבעל רישיון חלוקה שאינו חברה ממשלתית. בנוגע להרכב הוועדה לתיאום תשתיות, מוצע לקבוע כי במידה וגורם מפעיל הוא צד לסכסוך יימנה על חברי הוועדה עובד משרד האוצר שימנה שר האוצר, ונציג שר התשתיות הלאומיות האנרגיה והמים ישמש כמשקיף. באשר לתיקון המוצע לסעיף 55ה, יוסבר שחוק משק הגז הטבעי מעניק לוועדה לתיאום תשתיות סמכות לדרוש מידע, מסמכים, ידיעות או הסברים הנדרשים לה לצורך הכרעה בסכסוך.

נכון להיום ישנו חיסיון בנושאים שונים הנוגעים לקו צינור הנפט ושר האוצר או מי מטעמו הוא המוסמך להתיר מסירת מידע הנוגע לנושא. מידע שיידרש מהגורם המפעיל יכול להיות רלוונטי לענין החיסיון ועל כן מוצע לקבוע שמידע, מסמכים, ידיעות או הסברים הנוגעים לגורם מפעיל יימסרו לוועדה רק אם שר האוצר או מי מטעמו התיר את מסירתם. כן מוצע לקבוע ששר האוצר רשאי להתיר את מסירתם באופן חלקי ובתנאים.

עיקר 9 (סעיף 17)

סעיף 255טו המוצע

בהתאם לסעיף 5 לשטר הזיכיון שבתוספת א' לחוק זיכיון צינור הנפט, על בעל הזיכיון לקבל את אישור שר האוצר לתרשימים המראים את תוואי הנכסים, ויראו את אישורי השר כ"הרשאה ואישור בני תוקף, לפי חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, לביצועם של התרשימים המאושרים". (יצוין כי סעיף 17 לשטר הזיכיון העוסק בבניית נמלים מפנה אף הוא להוראות סעיף 5 לשטר הזכיון, ועל כן ההתייחסות בנוסח החוק היא לסעיף 5 בלבד). עקרון זה כלול אף בסעיף 5 ו-27 לשטר שבתוספת א לחוק זכיון צינורות הנפט, התשי"ט-1959, והצינור נכלל במסגרת זכיון צינור הנפט לפי סעיף 2(ג) לשטר הזכיון.

מוצע להבהיר בסעיף קטן (א) שאישורי שר האוצר שניתנו לפי סעיף 5 לשטר הזיכיון או לפי סעיף 5 לשטר שבתוספת א לחוק זכיון צינורות הנפט, התשי"ט-1959, ימשיכו לעמוד בתוקפם גם לאחר תום הזיכיון, ויראו אותם כהיתר בניה וכתוכנית מפורטת.

לשם היעילות, בסעיף קטן (ד) מוצע לקבוע כי אישורים שכבר הוגשו לשר או למי מטעמו, לרבות לגורמי התכנון ימשיכו וייבחנו לפי סעיף 5 לשטר הזיכיון (לרבות קבלת חוות דעת גורמי התכנון מכח הנחית היועץ 8.1200). ואולם על החלטת השר להינתן בתוך 5 שנים מתום הזיכיון.

255טז המוצע

לצורך שיקוף ותיעוד מסודר של המצב הקיים בנכסי המפעל, מוצע לקבוע כי יוגש תשריט המתאר את האישורים שנתן שר האוצר לרבות גבולות נכסי המפעל ומגבלות על שימושים (כך למשל לא ניתן לשתול עצים בסביבת הצינור, מחשש שהשורשים יזיקו לצינור). במידה ונכסי המפעל כפי שהוקמו בפועל, שונים מהאישורים שנתן שר האוצר (כגון שגבולות הנכס בפועל

שונים מהמופיע באישור שר האוצר), רשאית רשות הרישוי לנכסי הפעילות לאשר את המצב הקיים ובלבד שאין בכך כדי להשפיע השפעה של ממש על הסביבה. כמו כן תהא רשות הרישוי לתקופת הביניים מוסמכת לאשר את התשריט אף אם הוא מנוגד לתוכניות מתאר מקומית, מחוזית או ארצית.

255ז המוצע

יש להניח כי בתקופת הביניים שבין תום הזיכיון ועד לאישור תוכנית לפי סעיף 255 יח יצטרך הגורם המפעיל מעת לעת לבנות בניה נוספת. לפיכך מוצע להסמיך את רשות הרישוי לנכסי הפעילות להתיר בניה נוספת, בהיקף מצומצם שלא יעלה על 10% מהיקף הבניה שאושר טרם תום הזיכיון. מובהר כי אישורים שנתן שר האוצר לאחר תום הזיכיון לפי סעיף 255טו(ד) לא יבואו במנין זה. במידה ולא תאושר תוכנית קבע בתוך חמש שנים, תהא מוסמכת רשות הרישוי לאשר בניה נוספת בהיקף העולה על 10%, לרבות אישור להקמת קווי תשתית מחוץ למכללים באשקלון ובאילת, וזאת על מנת לאפשר לגורם המפעיל לפתח את הפעילות.

סעיף 255 יח המוצע

בנוסף מוצע כי ככל שבעתיד, לאחר הגשת תוכנית למוסד תכנון מוסמך, יהא צורך בהוצאת היתר מכח התוכנית, ניתן יהיה לפנות לרשות הרישוי לנכסי הפעילות המורכבת מיו"ר הוועדה המחוזית, מתכנן המחוז ומהנדס הוועדה המקומית הרלוונטית, או אם התוכנית הוגשה לוועדה לתשתיות לאומיות לרשות הרישוי של אותה ועדה.

סעיף 255 יט המוצע

לאור החשיבות שבתחזוקת נכסי המפעל ותפעולם, מוצע לאפשר את ביצוע הפעולות המופיעות בסעיף ללא כל צורך בקבלת היתר, זאת מבלי לגרוע מזכות גורם מפעיל לבצע פעולות ללא היתר לפי חוק התכנון והבניה (כגון מכח תקנות התכנון והבניה (עבודות ומבנים הפטורים מהיתר), תשע"ד-2014 ומכח סעיף 261(ד) לחוק). בנוסף, לאור החשיבות שבמתקני הגנה קתודית, מוצע לקבוע כי בכל מקרה ניתן להקים מתקנים שכאלה, ולא להסתפק בכך שיכול והם ייחשבו כמתקן נלווה לפי תקנות מכח סעיף 261(ד). יובהר כי נכון להיום מתקנים אלו אינם נכללים בתקנות התכנון והבניה (מיתקנים נלווים לקו תשתית תת-קרקעי), תשע"ה-2015).

כמו כן, מוצע להבהיר שניתן לבצע הסטה של הצינור ללא קבלת היתר ובלבד שהמיקום החדש עודנו בתחום רצועת הצינור שאושרה לפי אחת מהוראות החוק (לרבות אישורי שר האוצר טרום תום הזיכיון או לאחריו לפי סעיף 255טו המוצע, אישור רשות הרישוי לנכסי הפעילות לפי סעיף 255טז המוצע או לפי סעיף 255ז(ב) ואישורי רצועה של מוסד תכנון מוסמך אחר כגון במקרה של מפגשי תשתיות ("חציות")). הוראות הסעיף יחולו אף על פעולות המבוצעות לבקשת גורם אחר, כשגורם שאינו הגורם המפעיל מעונין בהסטת הצינור אל מחוץ לתחום הרצועה הקיימת ופונה למוסד תכנון על מנת שיאשר מיקום חדש לרצועת הצינור, כפי שקורה לעיתים קרובות במסגרת חציות תשתיות.

סעיף 255 כ המוצע

לעיתים קמה חובה לשלם פיצוי בעד פגיעה במקרקעין שנגרמה מתוכנית. עם זאת, מאחר שמוצע לקבוע שאישורים מסוימים ייחשבו כתוכנית (בסעיפים 255טו ו-255טז), מוצע גם להבהיר שאין

בכך כדי ליצור פגיעה במקרקעין כלשהם, שהרי למעשה התוכנית היא אשרור מצב קיים (ובכל הנוגע לאישורים לפי סעיף 255טו(ד) מצב שהיה כבר אמור להיות מצב קיים). ודוק, אין בסעיף זה החרגה של אחוזי הבניה הנוספת שרשאית רשות הרישוי שלנכס פעילות להתיר או כל שינוי עתידי שיכול וייקבע על ידי מוסדות התכנון הרלוונטיים.

סעיף 255כא המוצע

לשם ניצול מירבי של הנכסים, ובשנים הראשונות אף להבטיח את העמידה בלוחות הזמנים שבפרק זה, מוצע לקבוע כי במידה והזכות להפעיל את נכסי הפעילות עוברת לגורם מפעיל אחר, יראו כל בקשה או ערר שהוגשו על ידי הגורם המפעיל הקודם, וכל היתר או אישור שניתנו לו, כאילו הוגשו על ידי הגורם המפעיל החדש או ניתנו לו. ואולם, לשם השמירה על הבטיחות רשאי יו"ר מוסד התכנון לדרוש כי יצורפו מסמכים עדכניים על שמו של הגורם המפעיל החדש. כך למשל, ככל שהגורם המפעיל הקודם נדרש להגיש סקר סביבתי, אין צורך בהגשת סקר חדש על ידי הגורם המפעיל החדש.

סעיף 255כב המוצע

סעיף 76ב(ג) לחוק מונה את הגורמים הרשאים להגיש תוכניות לוועדה לתשתיות לאומיות, וסעיף 261(ד)(1) מונה את הגופים הרשאים לבצע את העבודות המנויות בסעיף 261(ד) ללא צורך בקבלת היתר בניה. מוצע לקבוע כי יראו את הגורם המפעיל כמנוי בהם, והכל כל עוד לא הורה שר האוצר אחרת.

ג. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה והיבטים מנהליים נוספים

לא רלוונטי.

ד. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

תיקון חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 ;
תיקון פקודת הנמלים [נוסח חדש], התשל"א-1971 ;
תיקון חוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002.

ה. נוסח החוק המוצע

להלן נוסח החוק המוצע :

פרק _': תום הזיכיון שלפי חוק זיכיון צינור הנפט, התשכ"ח-1968

"בעל הזכיון"- כמשמעו בשטר הזכיון ;

"בעל זכיון המשנה" - כמשמעו בשטר שבתוספת ב' לחוק זכיון צינור הנפט ;

"גורם מפעיל" - הגורם שהורשה על ידי המדינה להשתמש בנכסי הפעילות ובמפעל לאחר תום הזיכיון, לרבות המדינה ככל שזו לא מסרה את זכות השימוש לגורם אחר ;

"חוק זכיון צינור הנפט" - חוק זכיון צינור הנפט, התשכ"ח-1968;¹

"מפעל"- כהגדרתו בסעיף 1 לשטר הזכיון ;

"מתקן נפט" - נכס פעילות המשמש להולכה של נפט ומוצרי נפט לרבות קווי תשתית ומתקנים נלווים, מתקני הגנה קתודית ודרכים.

"מתקן הגנה קתודית" - מתקן שנועד להפחית יצירת חלודה בקו תשתית באמצעות יצירת שדה חשמלי במקרקעין, וכל הנדרש לכך במישרין לרבות קו תשתית המוליך מים וחשמל ;

"נכסי הפעילות" - כל המקרקעין והמחוברים להם המשמשים את הגורם המפעיל לפעילותו לרבות לפריקה, אחסנה, הולכה, ניפוק וטעינה של נפט ומוצרי נפט, לרבות נמלים, מתקני אחסון, קווי תשתית ומתקנים נלווים, מתקני הגנה קתודית, דרכים, גשרים וכן, בתחומי מכלל אשקלון או מכלל אילת, משרדים, בתי מלאכה ומחסנים, והכל בין שאושרו על ידי שר האוצר לפי סעיף 5 לשטר הזכיון או לפי סעיף 5 לשטר שבתוספת א לחוק זכיונות צינור הנפט, התשי"ט-1959 ובין שאושרו לפי הוראות פרק זה ;

"שטר הזכיון"- השטר שבתוספת א' לחוק זכיון צינור הנפט ;

"תום הזיכיון" - תום יום כ"ז באדר התשע"ז (25 במרץ 2017).

2. לא יוטל ולא ייגבה מבעל זכיון, מבעל זכיון משנה, מכל חברה אחרת שאושרה על ידי שר האוצר לפי סעיף 22 לשטר הזכיון או מגורם מפעיל, כל תשלום חובה לרבות מס, אגרה או היטל, בעד התקופה שעד לתום הזיכיון, שלא ניתן היה להטיל או לגבות לפי חוק זכיון צינור הנפט.

3. לא יוטל ולא ייגבה כל תשלום חובה, לרבות מס, אגרה או היטל, בעת השבת המפעל ובשל הקצאת הנכסים לגורם מפעיל בהעברת בעלות בהם. ואולם רשאי שר האוצר לקבוע כי יוטל תשלום חובה בשל הענקה כאמור.

¹ ס"ח התשכ"ח, עמ' 62.

4. הגורם המפעיל, ומי מטעמו, רשאי לצורך פעילותו, לרבות לצורך בניה, הפעלה ותחזוקה של מתקן נפט, בכפוף להוראות סעיף 5, להיכנס למקרקעין שבהם מצוי מתקן נפט, ולענין פסקאות (1), (4), (8), (11), (12) ו-(13), גם למקרקעין הסמוכים למקרקעין שבהם מצוי מתקן הנפט, והכל בין מקרקעין ציבוריים ובין מקרקעין פרטיים, ולבצע בהם פעולות אלה:

- (1) לערוך מדידות ובדיקות לצורך תכנון והקמתו של מתקן נפט;
- (2) להתקין, לבנות או להציב את מתקן הנפט;
- (3) לחפור, להסיר אבן, אדמה ועץ ולבצע פעולות נלוות אחרות;
- (4) להקים ולתחזק קווים המשמשים להולכה של מים או חשמל המשמשים מתקן נפט;
- (5) לסמן את מיקום מתקן הנפט באמצעות שלטים ותחזוקתם;
- (6) לגדר מתקן נפט המצוי מעל פני הקרקע ותחזוקת הגדר;
- (7) להסיר או לגזום, מסביב לכל מתקן נפט קיים או מתוכנן, כל צמח המפריע להקמתו, לקיומו או לפעילותו התקינה של מתקן הנפט;
- (8) עריכת סיורים, תצפיות ובדיקות וכן ביצוע מדידות במתקן הגנה קתודית;
- (9) לבצע בדיקה, תחזוקה, תיקון, או הסרה של מתקן נפט, וכן לבצע בו שינוי שאין בו משום פגיעה בהיקף השימוש באותם מקרקעין;
- (10) לחפור תעלות, מנהרות ומעברים מתחת לפני הקרקע;
- (11) לפתוח כל דרך לשם ביצוע עבודות במקרקעין ובלבד שמיד עם השלמת העבודה יחזיר את הדרך למצב הקודם; בפסקה זו, "דרך" - לרבות מסילה, כביש, רחוב, סמטה, כיכר, מעבר, גשר או מקום פתוח שיש לציבור זכות מעבר בהם;
- "עבודות" - לרבות תכנון, הקמה, שינוי, תיקון, פירוק, בדיקה והפעלה של מתקן נפט;
- (12) לבצע כל פעולה שהגורם המפעיל חייב בביצועה לפי כל דין, לרבות לפי חוק המים, התשי"ט-1959 וחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968;
- (13) לעבור ברכב, לרבות במכונה ניידת, בציוד מכני הנדסי ובכלי עבודה, במקרקעין הנמצאים סמוך למקום שבו נדרש לבצע פעולות המפורטות בפסקאות (1) עד (12).

5. (א) לא ייכנס גורם מפעיל או מי מטעמו למקרקעין בכוונה לעשות שימוש בסמכויות לפי סעיף 4, אלא-

(1) לענין פסקאות (1), (5), (6), (8), (9) ו-(13) - לאחר שהגורם המפעיל מסר לבעל המקרקעין הודעה אחת לשנה על סמכותו לבצע את האמור בפסקאות אלו; בעל מקרקעין רשאי לפנות לגורם המפעיל בבקשה כי הגורם המפעיל יודיע לו על העיתוי המתוכנן לביצוע הפעולות, והגורם המפעיל יענה לבקשה במידה ובאפשרותו למסור הודעה כאמור מבלי שתיפגע או תוכבד פעילותו; במסגרת ההודעה השנתית יידע הגורם המפעיל את בעל המקרקעין על האפשרות לפנות אליו ואת דרך הפניה.

(2) לענין פסקאות (2), (3), (4), (7), (10) (11) ו-(12) - לאחר שהגורם המפעיל מסר לבעל המקרקעין הודעה על הכוונה לבצע את הפעולות, ועל העיתוי המתוכנן לכך, וחלפו 15 ימים מיום מסירת ההודעה.

(ב) לא ניתן למצוא את בעל המקרקעין, יפרסם הגורם המפעיל את ההודעה; פורסמה ההודעה, חזקה שבעל המקרקעין קיבל אותה; מנהל מינהל הדלק שבמשרד התשתית הלאומיות, האנרגיה והמים (להלן – המנהל) יקבע בכללים את דרך פרסום ההודעה.

(ג) בעל מקרקעין המתנגד לביצוע פעולות לפי סעיף 4 רשאי לפנות למנהל בתוך 15 ימים מיום שנמסרה לו או פורסמה ההודעה השנתית שלפי סעיף 5(א)(1), או ההודעה שלפי סעיף 5(א)(2); פנה כאמור, יודיע המנהל על כך לגורם המפעיל, והגורם המפעיל יהיה רשאי להיכנס למקרקעין ולבצע בהם את הפעולות האמורות רק אם קיבל הרשאה לכך מאת המנהל; נתן המנהל הרשאה, יודיע על כך לבעל המקרקעין לפחות 7 ימים לפני המועד לביצוע הפעולות, בצירוף נימוקים.

(ד) כניסה וביצוע של פעולות לפי סעיף 4 במקום המוחזק בידי מערכת הביטחון טעונים אישור מראש של הגוף המוסמך לכך על פי דין לגבי אותו מקום.

(ה) גורם מפעיל המתכוון להיכנס למקרקעין המיועדים בתכנית לצורכי ציבור כמשמעותם בחוק התכנון והבניה ולבצע בהם פעולות לפי סעיף 4, ימסור הודעה כאמור בסעיף קטן (א) גם לרשות המקומית שבתחומה נמצאים המקרקעין;

(ו) התחלף בעל המקרקעין, או שונה יעוד המקרקעין כך שהוא הפך לצורכי ציבור, או שהתווסף מתקן נפט חדש, במהלך התקופה שבין הודעה שנתית שלפי סעיף 5(א)(1) להודעה השנתית בשנה העוקבת לה, תחל חובת מסירת ההודעה השנתית או פרסומה לבעל המקרקעין החדש או לרשות המקומית או לבעל המקרקעין במתקן הנפט שהתווסף, רק מעת מועד ההודעה השנתית בשנה העוקבת ולא במהלך אותה תקופה.

ערר

6. (א) הרואה עצמו נפגע מהרשאת המנהל לפי סעיף 5(ג), רשאי לערור עליה לבית משפט השלום שבתחום שיפוטו נמצאים המקרקעין, בתוך 14 ימים מהיום שבו נמסרה לו ההחלטה.

(ב) בית המשפט הדין בערר רשאי לאשר את החלטת המנהל, לבטלה, או להתנות בתנאים, והוא רשאי לתת כל סעד שבית משפט הדין בענין אזרחי מוסמך לתיתו.

(ג) הגשת ערר לבית המשפט לא תעכב את השימוש בסמכות לפי סעיף 4, אלא אם כן החליט על כך בית המשפט, בהחלטה מנומקת מטעם מיוחד.

סדרי דין בערר

7. (א) שר המשפטים רשאי לקבוע סדרי דין בערר; באין סדרי דין ידון בית המשפט בדרך הנראית לו מועילה ביותר להכרעה צודקת ומהירה.

(ב) בית המשפט הדין בערר לא יהיה קשור בדיני הראיות למעט דיני חסינות עדים וראיות חסויות כאמור בפרק ג' לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971.

פעולה למניעת נזק
לנכס פעילות

8. על אף האמור בסעיף 5, גורם מפעיל רשאי להיכנס למקרקעין בהם מצוי מתקן נפט ולמקרקעין סמוכים להם לשם ביצוע פעולה המנויה בסעיף 4 אם סבר שהיא נדרשת לשם מניעת נזק משמעותי למתקן הנפט או לסביבה וכי לא ניתן להמתין עד תום התקופה שבסעיף 5(א)(2) (או עד מסירת או פרסום לראשונה של הודעה שנתית לפי סעיף 5(א)(1) אם מדובר במתקן נפט חדש שהתווסף), ובלבד שנתן הודעה לבעל המקרקעין ולמנהל 48 שעות טרם ביצוע הפעולה; הוראות סעיף 5(ב) יחולו גם לענין הודעה לפי סעיף זה.

פעולה דחופה
וחיונית

9. גורם מפעיל רשאי להיכנס למקרקעין בהם מצוי מתקן נפט ולמקרקעין סמוכים להם, לשם ביצוע פעולה המנויה בסעיף 4 אם סבר שהיא דחופה וחיונית למניעת דליפת נפט או מוצריו או למניעת נזק לאדם או לרכוש (לרבות נכס הפעילות) או לסביבה גם בלא הודעה כאמור בסעיף 5, ובלבד שייתן הודעה מפורטת לבעל המקרקעין ולמנהל בהקדם האפשרי ולא יאוחר מ- 48 שעות מביצוע הפעולה; הוראות סעיף 5(ב) יחולו גם לענין הודעה לפי סעיף זה.

פיצויים בעד נזק

10. (א) גורם מפעיל שמבצע פעולות לפי סעיף 4, יימנע עד כמה שהדבר ניתן מגרימת נזק, ויחזיר את המקרקעין, ככל האפשר, למצב שהיו בו אילו לא נעשה שימוש בהם.

(ב) נגרם נזק כתוצאה מביצוע הפעולות האמורות, ישלם הגורם המפעיל, לפי דרישת הניזוק, פיצויים על הנזק שנגרם.

(ג) החליט הגורם המפעיל לדחות דרישה לפיצויים לפי סעיף קטן (ב), כולה או חלקה, ימסור לתובע הודעה מנומקת בכתב על כך בתוך 60 ימים מיום קבלת הדרישה, וישלם לו, בתוך המועד האמור, את הסכום שאינו שנוי במחלוקת; כל אחד מהצדדים רשאי להעביר את הדרישה לפיצויים להכרעה בוועדת ערר שלפי חוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002, שתקבע את סכום הפיצויים והוראות סעיפים 45(ב) ו-46(ג) לחוק משק גז הטבעי יחולו לענין זה.

עונשין

11. העושה אחד מאלה, דינו - מאסר שלוש שנים או הקנס האמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין:

(1) שותל עצים, בונה או חופר במקרקעין שבהם מצויים מתקני נפט למעט מתקן הגנה קתודית;

(2) מפריע לפעילות גורם מפעיל או מי מטעמו המנויה להלן-

(א) להקמה, הפעלה, קיומו, שינויו, בדיקתו או תיקונו של נכס פעילות;

(ב) לפריקה, אחסון, הולכה, ניפוק או טעינה, של נפט ומוצרי נפט.

תחזוקה נאותה

12. הגורם המפעיל יתחזק באופן נאות את נכסי הפעילות בהתאם להוראות כל גורם מוסמך לפי דין, לרבות רשות רישוי כמשמעה בחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968, ובהיעדר אלה, בהתאם לתקנים המקובלים בעולם.

תוקפן של תעודות

13. (א) כל רישיון, אישור, הסמכה או היתר (להלן – תעודה), לרבות לפי חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968 ולפי חוק הגז (בטיחות ורישוי), התשמ"ט-1989, שניתנה לבעל זכיון המשנה והיתה בתוקף עד תום הזכיון, תעמוד בתוקפה עד שנתיים מתום הזכיון, אף אם תוקפה היה ארוך מכך, ויראו אותה כאילו ניתנה לגורם מפעיל.

(ב) אין באמור כדי לגרוע מכל הוראה הנוגעת לביטול או התלית תוקפה של תעודה כאמור לפי הוראות הדין מכוחו ניתנה התעודה, ובלבד שסיבת ביטול או התלית התוקף לא תהא עצם העברת הפעילות מבעל זכיון המשנה לגורם מפעיל שהוא חברה ממשלתית או אי תשלום תשלום-חובה על ידי גורם מפעיל בעד קבלת התעודה או הארכת תוקפה לפי סעיף זה.

(ג) הוראות סעיף זה לא יחולו אם הגורם המפעיל היה בעבר בעל זכיון המשנה, ותעודות שניתנו לבעל זכיון המשנה יעמדו בתוקפן לפי המופיע בהם.

14.א) חוק רשות הספנות והנמלים, התשס"ד-2004, לרבות סעיף 19 לאותו חוק, לא יחול על גורם מפעיל ופעילותו; על אף האמור, גורם מפעיל רשאי להתקשר לפי שקול דעתו בהסכמים עם חברת הנמל לצורך קבלת שירותים בתמורה, והסכמים שנחתמו בין בעל זכיון המשנה ובין חברת הנמל ימשיכו לעמוד בתוקפם ויראו אותם כאילו נחתמו בין הגורם המפעיל ובין חברת הנמל.

ב) רשות מקרקעי ישראל וחברת הפיתוח והנכסים יגיעו להסכמה ביניהן לגבי גריעת קרקעות המפעל שבנמל אילת מהמקרקעין המועברים כמשמעותם באותו חוק; מחלוקת הנוגעת לגובה הפיצוי לחברת הפיתוח תוכרע על ידי שר האוצר.

15.בפקודת הנמלים [נוסח חדש], התשל"א-1971 - תיקון פקודת הנמלים

(1) בסעיף 1, בהגדרה "מנהל נמל", בסופה יבוא "ובלבד שמנהל נמל אשקלון יהיה עובד הגורם המפעיל כהגדרתו בחוק התוכנית הכלכלית לשנים 2017 ו-2018 (תיקוני חקיקה), התשע"ו-2016";

(2) בסעיף 3, בסופו יבוא "וכן רשאי הוא להפעיל את המפקחים שמונו לפי סעיף 29 לחוק רשות הספנות והנמלים, התשס"ד-2004 לשם פיקוח על מילוי הוראות מכח פקודה זו"

16.בחוק משק הגז הטבעי, תשס"ב-2002 - תיקון חוק משק הגז הטבעי

(1) בסעיף 55א, בהגדרה "בעל תשתית" במקום "או רשות מקומית" יבוא "רשות מקומית, או גורם מפעיל כהגדרתו בסעיף 255 לחוק התכנון והבניה שאינו חברת תשתית או המדינה";

(2) בסעיף 55ב -

א) בסעיף קטן א), אחרי "בעל רישיון חלוקה שאינו חברה ממשלתית" יבוא "או גורם מפעיל";

ב) בסעיף קטן ג), אחרי "בהתקיים אחד מאלה" יבוא "ובלבד שאם מעורב בסכסוך גורם מפעיל, ניתנה הסכמתו בכתב, להבאת הסכסוך להכרעת הוועדה";

ג) בסופו יבוא:

² ס"ח התשס"ב, עמ' 55.

"(ה) פנה גורם מפעיל לוועדה לתיאום תשתיות, לגבי סכסוך שהוא צד לו, לשם הכרעה במחלוקת עם בעל רישיון חלוקה, יראו את הגורם המפעיל כמי שהסכים להביא כל סכסוך עם אותו בעל רישיון חלוקה להכרעת הוועדה, במשך חמש שנים מהיום שבו פנה הגורם המפעיל לוועדה.";

(3) בסעיף 55ג -

(א) בסעיף קטן (א)(7), בסופו יבוא:

"(ה) עובד משרד האוצר שמינה שר האוצר.";

(ב) בסעיף קטן (ב), בסופו יבוא:

"(5) גורם מפעיל – חבר המנוי בפסקת משנה (ה).";

(ג) בסעיף קטן (ג), בסופו יבוא:

"(3) היה גורם מפעיל צד לסכסוך- נציג שר התשתיות הלאומיות האנרגיה והמים.";

(4) בסעיף 55ה, בסופו יבוא:

"(6) בסעיף 59ל(ד), בסופו יבוא "ואולם הוראות סעיף זה לא יחולו על מידע, מסמכים, ידיעות או הסברים הנוגעים לגורם מפעיל אלא אם שר האוצר או מי מטעמו התיר את מסירתם, ורשאי הוא להתיר את מסירתם באופן חלקי ובתנאים."

תיקון חוק התכנון והבניה
17 בחוק התכנון והבניה, התשכ"ח-1965³ -

(1) בסעיף 1, בהגדרה "תשתיות לאומיות" במקום "מיתקן אחסון גז ודלק" יבוא "מיתקן אחסון נפט, גז ודלק";

(2) בסעיף 61א(2)(3), במקום "מיתקן אחסון גז ודלק" יבוא "מיתקן אחסון נפט, גז ודלק";

(3) בסעיף 63(8) אחרי "חשמל" יבוא "נפט";

(4) אחרי סעיף 255 יג יבוא:

"פרק י3: תחולת הוראות חוק זה ביחס לנכסי הפעילות

הגדרות 255ד. בפרק זה -

³ ס"ח התשכ"ח, עמ' 307.

"הגורם המפעיל" - הגורם שהורשה על ידי המדינה להשתמש בנכסי הפעילות לאחר תום הזיכיון, לרבות המדינה ככל שזכות השימוש לא נמסרה לגורם אחר;

"ועדה מקומית" - ועדה מקומית אחת, לפי החלטת ראש הוועדה המחוזית;

"חוק זכיון צינור הנפט" - חוק זכיון צינור הנפט, התשכ"ח-1968⁴;

"מכלל אילת" - נכס פעילות המצוי בתחום הרשות המקומית אילת ושאינו כולל רק דרך, קו תשתית ומתקנים נלווים;

"מכלל אשקלון" - נכס פעילות המצוי בתחום הרשות המקומית אשקלון או חוף אשקלון ושאינו כולל רק דרך, קו תשתית ומתקנים נלווים;

"מתקן הגנה קתודית" - מתקן שנועד להפחית יצירת חלודה בקו תשתית באמצעות יצירת שדה חשמלי במקרקעין, וכל הנדרש לכך במישרין לרבות קו תשתית המוליך מים או חשמל;

"נכסי פעילות" - כל המקרקעין והמחוברים להם המשמשים את הגורם המפעיל לפעילותו לרבות פריקה, אחסנה, הולכה, ניפוק וטעינה של נפט ומוצרי נפט, לרבות נמלים, מתקני אחסון, קווי תשתית ומתקנים נלווים, דרכים, גשרים וכן, בתחומי מכלל אשקלון או מכלל אילת, משרדים, בתי מלאכה ומחסנים, והכל בין שאושרו על ידי שר האוצר לפי סעיף 5 לשטר הזכיון ובין שאושרו לפי הוראות פרק זה;

"נפט" - נפט ותוצרי תהליך זיקוק נפט לרבות דלק וגז פחמימני מעובה (גפ"מ);

---

⁴ ס"ח התשכ"ח, עמ' 62.

"רשות הרישוי לנכסי פעילות" - יושב ראש הוועדה המחוזית, מתכנן המחוז ומהנדס הוועדה המקומית; כללו התשריט או הבקשה לבניה נוספת שני מחוזות לפחות - יושב ראש הוועדה לתשתיות לאומיות ומתכנן הוועדה לתשתית לאומיות;

"שטר הזכיון" - השטר שבתוספת א' לחוק זכיון צינור הנפט;

"תום הזיכיון" - תום יום כ"ז באדר התשע"ז (25 במרץ 2017);

אישורים ובקשות לפי סעיף 5 לשטר הזכיון או לפי סעיף 5 לשטר שבתוספת א לחוק זכיון צינורות הנפט, התשי"ט-1959 יעמדו בתוקפם גם לאחר תום הזיכיון, ויראו אותם כהיתר וכתוכנית מפורטת, ובלבד שהתקיימו התנאים שבסעיף 255טז.

(א) 255טו. אישורים ובקשות לפי סעיף 5 לשטר הזכיון או לפי סעיף 5 לשטר שבתוספת א לחוק זכיון צינורות הנפט, התשי"ט-1959 יעמדו בתוקפם גם לאחר תום הזיכיון, ויראו אותם כהיתר וכתוכנית מפורטת, ובלבד שהתקיימו התנאים שבסעיף 255טז.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) בתקופה שעד לאישור תוכנית לפי סעיף 255יח(א), תותר הקמת קווי תשתית לפי סעיף 261(ד) לחוק זה, רק בתחום מכלל אילת ומכלל אשקלון; אין באמור כדי לגרוע מזכותו של הגורם המפעיל להקים מתקנים נלווים ולהתוות, לסלול או לסגור דרך לפי סעיף 261(ד) או לבצע פעולות כאמור בסעיף 255יט והכל אף מחוץ לתחום המכללים.

(ג) אישורים שנתן שר האוצר לפי סעיף 5 לשטר הזכיון ואשר טרם בוצעו, ניתן לבצעם בכל עת, ובלבד ש-15 ימים לפני תחילת הביצוע, ניתנה הודעה על ביצוע העבודות לרשות המקומית שבתחומה צפויות להתבצע העבודות.

(ד) הוראות סעיף 5 לשטר הזיכיון ימשיכו לחול על בקשות לקבלת אישור השר לפי אותו סעיף שהוגשו לשר או למי מטעמו טרם תום הזיכיון, ובלבד שהחלטת השר תינתן בתוך חמש שנים מתום הזיכיון; אישר השר את הבקשה, יחולו הוראות סעיפים קטנים (א) עד (ג).

- אישור תשריט מצב 255טז. (א) בתוך 3 שנים מתום הזיכיון יגיש הגורם קיים המפעיל לרשות רישוי לנכסי פעילות, תשריט המציין את גבולות נכסי הפעילות, השטח הבנוי (בפועל ושלא בפועל), יעודי הקרקע והוראות נלוות לרבות מגבלות על שימושי הקרקע, והכל בהתאם לאישורים שנתן שר האוצר לפי סעיף 5 לשטר הזיכיון (לרבות לפי סעיף 255טז(ד));
- (ב) תשריט לפי סעיף קטן (א) יאושר בתוך 5 שנים מתום הזיכיון;
- (ג) ראתה רשות רישוי לנכסי פעילות שגבולות נכסי הפעילות שהוקמו שונים מהגבולות שלפי אישורי שר האוצר, היא רשאית לקבוע בתשריט את המצב הקיים, לאחר שנוכחה שאין בשינוי כדי להשפיע השפעה של ממש על הסביבה.
- (ד) רשות רישוי לנכסי פעילות רשאית לאשר את התשריט אף אם אינו תואם תוכנית מתאר מקומית, מחוזית או ארצית.
- (ה) אושר תשריט, יראו אותו כהיתר וכתוכנית מפורטת.
- (ו) על אף האמור בסעיף קטן (ה), בתקופה שעד לאישור תוכנית לפי סעיף 255(ח)(א), תותר הקמת קווי תשתית לפי סעיף 261(ד) לחוק זה, רק בתחום מכלל אילת ומכלל אשקלון; אין באמור כדי לגרוע מיכולת הגורם המפעיל להקים מתקנים נלווים, להתוות, לסלול או לסגור דרך לפי סעיף 261(ד) או לבצע פעולות כאמור בסעיף 255יט והכל אף מחוץ לתחום המכללים.

בניה נוספת
בתקופה שעד
לאישור תוכנית לפי
סעיף 255 יח

255 יז. (א) עד לאישור תוכנית כאמור בסעיף 255 יח(א),
רשאית רשות הרישוי לנכסי פעילות להתיר לגורם
המפעיל, לבנות בניה נוספת בהיקף שלא יעלה על
10% מסך היקף הבניה שאישר שר האוצר לפי
סעיף 5 לשטר הזיכיון או לפי סעיף 5 לשטר
שבתוספת א לחוק זכיון צינורות הנפט,
התשי"ט-1959 טרם תום הזיכיון; אישורים שנתן
שר האוצר לפי סעיף 255 טו(ד) לחוק זה לא יובאו
בחשבון בעת פעולה לפי סעיף זה.

(ב) לא אושרה תוכנית כאמור בסעיף 255 יח(א)
עד תום 5 שנים מתום הזיכיון, אף שזו הוגשה
למוסד התכנון תוך שלוש שנים מתום הזיכיון,
רשאית רשות הרישוי לנכסי פעילות להתיר בניה
נוספת בהיקף העולה על השיעור שבסעיף קטן (א),
ואף לאשר הקמת קווי תשתית מחוץ למכלל אילת
ואשקלון.

(ג) על החלטת רשות הרישוי לנכסי פעילות
ניתן להגיש ערר לפי הוראות סעיף 119 לחוק זה;
נכללו לפחות שני מחוזות בתשריט או בבקשה
לבניה נוספת שעל ההחלטה לגביהם מוגש הערר,
יוגש הערר לפי הוראות סעיפים 152(א1) ו-152(א2)
לחוק זה.

תוכנית ראשונה
לאחר תום הזיכיון
ותוכניות עתידיות
נוספות

255 יח. (א) בתוך שלוש שנים מתום הזיכיון, יגיש
הגורם המפעיל למוסד תכנון מוסמך תוכנית
מפורטת.

(ב) נדרש היתר מכח תוכנית לפי סעיף קטן (א)
הגורם המפעיל יהא רשאי להגיש בקשה להיתר -

(1) לרשות הרישוי לנכסי פעילות, ולענין
הגשת ערר יחולו הוראות סעיף 119 לחוק
זה. יושב ראש הוועדה לתשתיות לאומיות
ומתכנן הוועדה לתשתיות לאומיות;

(2) הוגשה התוכנית לוועדה לתשתיות לאומיות יהא הגורם המפעיל רשאי להגיש בקשה להיתר גם לרשות הרישוי שלפי סעיף 6ב(1) ולענין הגשת ערר יחולו הוראות סעיפים 152(1א) ו-152(1א)2

תחזוקה ותפעול 255ט.א) גורם מפעיל רשאי בכל עת, לרבות בשל בקשת גורם אחר, לבצע פעולות הנדרשות לצורך תחזוקה ותפעול נכסי הפעילות ללא צורך בקבלת היתר כלשהו, לרבות -

(1) תיקון, שיפוץ או החלפת רכיב קיים ברכיב דומה. לענין זה "רכיב" – לרבות קו תשתית;

(2) הקמת קטע קו תשתית לגיבוי לקו תשתית פעיל.

(3) הקמת צינור שנועד לעטוף נכס פעילות לצורך הגנתו ("שרוול").

(4) הקמה, תחזוקה ותפעול של מתקן הגנה קתודית;

(5) הסטת קו תשתית בתחומי רצועה שאושרה לפי אחת מהוראות חוק זה, ובלבד שניתנה הודעה על כך 15 ימים לפני תחילת ביצוען של העבודות לרשות המקומית שבתחומה צפויות להתבצע העבודות.

(ב) אין באמור בסעיף זה כדי לגרוע מכל פטור או זכות הקיימים לגורם המפעיל מכח דיני התכנון והבניה.

פטור מפיצויים 255כ. לא יראו קרקע כנפגעת בשל תוכנית לפי סעיף 255ט או לפי סעיף 255טז.

רציפות לצורך יעילות 255כא הועברה הזכות להפעיל את נכסי הפעילות לגורם מפעיל אחר -

(1) כל בקשה וצרופותיה, או ערר שהוגשו על ידי הגורם המפעיל הקודם - יראו אותם כאילו הוגשו על ידי הגורם המפעיל החדש;

(2) כל היתר או אישור שניתן לגורם המפעיל הקודם - יראו אותם כאילו ניתנו לגורם המפעיל החדש;

(3) על אף האמור בפסקה (1), רשאי יושב ראש מוסד התכנון הדין בבקשה או ערר כאמור, לדרוש מהגורם המפעיל החדש לצרף לבקשה או לערר מסמך עדכני על שמו של הגורם המפעיל החדש, אם סבר שהדבר נחוץ לשמירה על הבטיחות.

הסמכה לפי סעיף 255כב. כל עוד לא קבע שר האוצר בצו אחרת, יקראו את סעיף 76ב(ג) וסעיף 261(ד) כאלו מנוי בהם הגורם המפעיל כהגדרתו בסעיף 255יד; ”.

18. תחילתו של פרק זה בתום הזיכיון.

תחילה

נספח 6

העתק בקשה לפי חוק חופש המידע מיום

10.10.16

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

תאריך: ח' תשרי, תשע"ז 10/10/2016

סומן: כ-16-15238

לכבוד

גב' אנט קליימן

הממונה על חוק חופש המידע

משרד האוצר

ג.ג. שלום רב,

הנדון: בקשה לקבל מידע ומסמכים בהתאם לחוק חופש המידע,

התשנ"ח-1998

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר, (להלן: "התנועה") הרינו לפנות אליך כדלקמן:

1. ביום ה- 15.9.2016 פורסם באתר האינטרנט קשרי ממשל פרק אשר נכלל בתזכיר חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2017 ו-2018 (תיקוני חקיקה), התשע"ו-2006, שכותרתו "תום הזיכיון שלפי חוק זיכיון צינור הנפט, התשכ"ח-1968".

2. בהמשך, פורסם בתקשורת כי שר האוצר, מר משה כחלון, הגיע להסכמות עם היועץ המשפטי לממשלה, ד"ר אביחי מנדלבליט, לפיהן חברת קו צינור אילת אשקלון (להלן: "קצא"א"), בעלת זיכיון המשנה לפי חוק זיכיון צינור הנפט, התשכ"ח-1968 (להלן: "חוק הזיכיון") תזכה למעמד חסר תקדים בחוק הישראלי, של חברה בתצורה חדשה שאינה חברה ממשלתית, אף על פי שהינה בבעלות ממשלתית, ותוכף לשר האוצר.¹

3. לאור האמור, נבקש לקבל לידנו את המידע הבא:

א. כל חוות דעת משפטית בנוגע להארכת הזיכיון או זיכיון המשנה לפי חוק הזיכיון;

ב. כל חוות דעת הנוגעת למבנה התאגידי של קצא"א;

ג. פרוטוקולים של דיונים הנוגעים להארכת הזיכיון ו/או לשינוי המבנה התאגידי של

קצא"א;

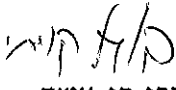
¹ אבי בר-אלי "קצא"א תמשיך להיות צעצוע פוליטי גם בשנים הקרובות" **The Marker** (6.10.2016).

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

- ד. כל חומר נוסף הנוגע להארכת הזיכיון הראשי או המשני לפיי חוק הזיכיון /או לשינוי המבנה של קצא"א.
4. יובהר בזאת כי פנייתנו זו הינה בהתאם למתווה הקבוע בחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "החוק") ובתקנות מכוחו.
5. יובהר כי בשלב זה איננו מתנגדים להסתרת פרטי הזיהוי או השמטת פרטים ("השחרות"), וזאת על מנת להחיש את קבלת המסמכים במהירות המתחייבת – תוך שמירת טענותינו בעתיד כנגד כל טענת חיסיון או חובת סודיות.
6. בהתאם לסעיף 26(2) לתקנות חופש המידע (אגרות) (תיקון), התשע"ד-2014, התנועה פטורה מתשלום אגרה בעבור בקשת חופש המידע:
  - א. מצורף אישור ניהול תקין לשנת 2016 מרשם העמותות כפי שמורה הסעיף.
  - ב. המטרות הציבוריות שמקדמות התנועה מופיעות ברשימת המטרות הציבוריות כפי שפורסמה על ידי היחידה הממשלתית לחופש המידע במשרד המשפטים, ובראשן ומבלי למצות, "פעילות למען טוהר מידות בשירות הציבורי ומנהל תקין" (מצורפת הרשימה לנוחותך).
7. על כן, נבקש לקבל את התייחסותך לגבי המצאת המידע המבוקש תוך 30 יום, וזאת בהתאם למצוות סעיף 7(ב) לחוק.
8. נזכיר בזאת, כי התקופה הקבועה בחוק הינה התקופה המקסימאלית למסירת המידע, אולם אין בה כדי למנוע מסירת המידע עובר לסיום תקופה זו. לכן, נודה באם כל מסמך או תשובה אשר יאותרו בעניין זה, יועברו לידינו באופן מיידי ולא רק בתום השלמת איסוף המסמכים כולם.
9. לטיפולך ולתגובתך המהירה נודה.

בכבוד רב,

נילי אבן-חן, עו"ד
מנהלת מחלקת כלכלה ומחקר

גל קויתי

רכזת מחלקת כלכלה ומחקר

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

10/10/2016 תאריך: **פרטים כלליים**
התנועה לאיכות השלטון בישראל שם המבקש/ת:
580178697 מס' זהות:
יפו 208 ירושלים כתובת:
יפו רחוב:
ירושלים מיקוד: 4207 מס' בית וכניסה:
91043 מיקוד: 91043 ישוב:
02-5000073 טלפון: 02-5000073 טלפון:
02-5000076 דואר אלקטרוני: office@mqg.org.il פקס:

הנני אורח ישראלי / תושב ישראל (חקף בעיגול)

המידע המבוקש המידע המבוקש הינו אודותיי / אחר (חקף בעיגול)

סעיף 3 למכתבנו מיום 10/10/2016

אגרת בקשה

יש להעביר קבלה מקורית חתומה על סך 20 ₪ של אגרת הבקשה ששולמה בבנק הדואר לזכות חשבון הרשות.

התחייבות

הנני מתחייבת/ת לשאת באגרת איתור וטיפול ובאגרת הפקה עד לסכום שלא יעלה על 150 ₪. (כולל אגרת הבקשה) (*). במידה שהממונה תודיע לי כי עלות הטיפול בבקשתי גבוהה יותר, תידרש הסכמה נפרדת ממני להמשך הטיפול.

פטור מאגרה

בהתאם לסעיף 6(2) לתקנות חופש המידע (אגרות) (תיקון), התשע"ד-2014, התנועה **פטורה**

מתשלום אגרה בעבור בקשת חופש המידע:

- מציב אישור ניהול תקין לשנת 2016 מרשם העמותות כפי שמורה הסעיף.
- רשימת עמותות או חברות לתועלת הציבור העוסקות במטרות ציבוריות כפי שהנחה משרד המשפטים <http://index.justice.gov.il/Units/YechidatChofeshHameyda/GlobalDocs/Amotot.pdf>

התנועה למען
איכות השלטון בישראל וע"ר
מס' עמותה: 580178697
ת.ד. 4207, ירושלים 91043

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للمراسلات: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

רשות התאגידים
רשם העמותות

מדינת ישראל
משרד המשפטים

חוז אב תשע"ה
02 אוגוסט 2015
קוד סריקה: 15

לכבוד
התנועה למען איכות השלטון בישראל
יפו 208
ירושלים 9438303

א.ג.נ.

תזכרון אישור ניתוח תש"ו לשנת 2016

קוד סריקה 15

מספר עמותה: 580178697

שם עמותה: התנועה למען איכות השלטון בישראל

בחצאם לבקשתכם, בנוגע למתן אישור לשנת 2016, אנו מאשרים בזה כי העמותה מקיימת את דרישות חוק העמותות בכל הנוגע להגשת דו"חות, חודשות ופרוטוקולים.

אישור זה יכולת במידה ויתגלה כי העמותה אינה ממלאת את חובותיה חוק העמותות וכללי ניתוח תקיף.

אישור זה תקף עד ליום 31/12/2016.

לידיעה – העמותה הוקמה בתאריך 25/7/1990.

מכבוד רב,

ב/רשם העמותות
רשות התאגידים ממל"א י"ט

יבבל מנח אליו, נא לציין את מספר העמותה

** ניתן לוודא כי האישור בתוקף עבור ליום השימוש בו באחד רשם העמותות, בכתובת המופיעה בטוח.

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

עמותות או חברות לתועלת הציבור העוסקות במטרות ציבוריות

(לעניין פטור לפי תקנות חופש המידע (אגרות), התשי"ט-1999)

רשימה זו מונה עמותות או חברות לתועלת הציבור שפעל לחיזוק הממשלונות לחופש המידע (או שרשויות ציבוריות פנו בעניין לחיזוק) במקורה להבאיר האם הן עומדות בתנאים שנקבעו לחופש המידע (אגרות), התשי"ט-1999 קבעו לענין קידום "מטרות ציבוריות" (לשם קבלת פטור מאגרות בקשה ומאגרות שעות טיפול), ומצאו זכאות לכך.

על מנת לזכות בפטור על העמותה או הח"צ להציג בנוסף אישור ניהול תקין בתוקף בעת הגשת הבקשה.

רשימה זו אינה רשימה ממצה. עמותות או חברות לתועלת הציבור המעוניינות לברר את המצב המשפטי לגביהן, מוזמנות לפנות לראייה הממשלונות לחופש המידע בדוא"ל - foim@justice.gov.il

שם העמותה או הח"צ (לפי סדר אי-ב')
אדם טבע ודין, ע"ר
אהביה ארמון הנכים בישראל המיוחד (ע"ר)
אגוד מרכזי הסיוע למטופלים ולמפגעי ולקופה מניחה, ע"ר
אגון הציבור, ח"צ
ארמון מסעי התחבורה הציבורית, ע"ר
גישה - מרכז לשמירה על הזכות למע, ע"ר
האגודה לזכויות האזרח בישראל, ע"ר
האגודה הישראלית למען יהודי אתיופיה, ע"ר
החברה להגנת הטבע, ע"ר
המועצה הציבורית למגמת ריש וניהול אגוד בישראל - מל"י, ע"ר
המוקד להגנת הפרט מיטווה של ז"ר לטה ולצבוצר, ע"ר
המרכז הישראלי לקידום צדק חברתי, ח"צ
הסדנא לידע ציבורי, ע"ר
העמותה למוקדסיה פותקומת, ע"ר
העמותה למען מדע מוסרי, ע"ר
התנועה לאיכות השלטון, ע"ר
התנועה לחופש המידע, ע"ר
ילזמת קרן אברהם, ע"ר
מרכז - המרכז להתחזשות הדמוקרטיה, ח"צ
עמותת ליד - מרכזי זכויות בקהילה, ע"ר
עמותת קו לעבד, ע"ר
עננים - יעץ ומידע במעגל החיים היהודי, ע"ר
צלל - עמותה לאיכות הטביבה, ע"ר
שקיפות כנייל ישראל, ע"ר

נספח 7

העתק מכתב הממונה על חופש המידע מיום

26.10.16

מדינת ישראל
משרד האוצר
היחידה לפניות הציבור וחוק חופש המידע

ירושלים, כ"ד בתשרי התשע"ז
26 אוקטובר, 2016
פניה מס' 145/2016

התנועה לזיון
איכות השלטון בישראל וע
08.10.2016
פתיק בל

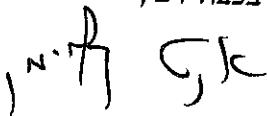
לכבוד
עו"ד נילי אבן- חן וגבי גל קויטי
התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)
ת.ד. 4207
ירושלים 91043

שלום רב,

הנדון: פנייתך בעניין בקשה לקבלת מידע
פנייתך מיום 10/10/2016.

הנושא הרלוונטי שהעלית נמצא בברור הגורמים באוצר.
תוצאות בדיקת בקשתך יועברו אליך ככל שהדבר ניתן ואפשרי במסגרת חוק חופש המידע.
תודה על התאזרות בסבלנות עד תום הברור.

בכבוד רב,

אנט קליימן

ממונה על פניות הציבור וחוק חופש המידע

נספח 8

העתק מכתב התזכורת הראשון מיום 30.11.16

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

תאריך: כ"ט חשוון, תשע"ז 30/11/2016

סומן: כ-16-15238

לכבוד

גב' אנט קליימן

הממונה על חוק חופש המידע

משרד האוצר

ג.נ. שלום רב,

הנדון: בקשה לקבל מידע ומסמכים בהתאם לחוק חופש המידע,

התשנ"ח-1998 – תזכורת

סימוכין: מכתבנו מיום 10.10.2016

מכתבך מיום 26.10.2016 (מספרך 145/2016)

- בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר, (להלן: "התנועה") הרינו לפנות אליך כדלקמן:
1. ביום 10.10.2016 פנינו אליך לראשונה בבקשה לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "החוק") שעניינה הארכת הזיכיון של חברת קו צינור אילת אשקלון (קצא"א), בעלת זיכיון המשנה לפי חוק זיכיון צינור הנפט, התשכ"ח-1968. העתק הבקשה מצורף, לנחותך.
  2. ביום 26.10.2016 השבת במכתב (אשר נתקבל בתודה בתאריך ה-8.11.2016) לפיו הנושא נמצא בבירור.
  3. סעיף 7(ב) לחוק מורה כי על הרשות להודיע למבקש המידע על החלטה בעניין בקשתו, בתוך 30 יום ממועד הבקשה.
  4. ואולם, בחלוף מעל ל-40 יום מאז פנייתנו אליך, טרם נתקבל המידע המבוקש או כל תשובה עניינית לגבי מסירתו.
  5. על כן, נבקש כי המידע יועבר לידינו בהקדם האפשרי.
  6. נודה לטיפולך ולתגובתך המהירה.

בכבוד רב,

כ/ח קוי

איתמר שחר, עו"ד

מחלקת כלכלה ומחקר

גל קויתי

רכות מחלקת כלכלה ומחקר

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

נספח 9

העתק מכתב הממונה על חופש המידע מיום

1.12.16

מדינת ישראל
משרד האוצר
היחידה לפניות הציבור וחוק חופש המידע

ירושלים, אי בכסלו התשע"ז
1 דצמבר, 2016
מס' תיק - 145/2016

לכבוד
התנועה למען איכות השלטון בישראל
עו"ד נילי אבן-חן
ת.ד. 4207
ירושלים 91043

ארכיון תיק
מס' תיק - 145/2016
תאריך - 11/12/2016
מס' קובץ - 11/12/2016

שלום רב,

הנדון: חוות דעת על קצא"א

בשל מורכבותו של הנושא, הנני מאריכה ב - 30 ימים נוספים את המועד להודעה של החלטתי בבקשתך בהתאם להוראות סעיף 7 (ב) לחוק חופש המידע, התשנ"ח - 1998.

בכבוד רב,
אס' חייאן
אנט קליימן

ממונה על פניות הציבור וחוק חופש המידע

נספח 10

העתק מכתב התזכורת השני מיום 5.1.17

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

תאריך: ז' טבת, תשע"ז 05/01/2017

סומן: כ-16-15238

לכבוד

גב' אנט קליימן

הממונה על חוק חופש המידע

משרד האוצר

ג.נ. שלום רב,

הנדון: בקשה לקבל מידע ומסמכים בהתאם לחוק חופש המידע,

התשנ"ח-1998 – תזכורת

סימוכין: מכתבנו מיום 10.10.2016

מכתבך מיום 26.10.2016 (מספרך 145/2016)

מכתבנו מיום 30.11.2016

מכתבך מיום 1.12.2016

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר, (להלן: "התנועה") הרינו לפנות אליך כדלקמן:

1. ביום 10.10.2016 פנינו אליך בבקשה לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "החוק") שעניינה הארכת הזיכיון של חברת קו צינור אילת אשקלון (קצא"א), בעלת זיכיון המשנה לפי חוק זיכיון צינור הנפט, התשכ"ח-1968. העתק הבקשה מצורף, לנוחותך, ומסומן כנספח א'.
2. בחלוף פרק הזמן הקבוע בסעיף 7(ב) לחוק ומשלא נתקבלה לפנייתנו כל תשובה עניינית, נשלח אליך מכתב תזכורת. העתק המכתב מצורף ומסומן כנספח ב'.
3. במכתבך מיום 1.12.2016 (אשר נתקבל במשרדינו בתאריך 14.12.2016) הודעת על החלטתך להאריך את הטיפול בבקשה בכ-30 יום, לפי סעיף 7(ב) לחוק – כלומר, לזמן טיפול של 60 יום. הארכה זו נסתיימה בתאריך ה-10.12.2016, ולא התקבלה אצלנו הודעה על הארכה נוספת.
4. ואולם, בחלוף מעל ל-80 יום מאז פנייתנו אליך, טרם נתקבל המידע המבוקש או כל תשובה עניינית לגבי מסירתו, וזאת בניגוד להוראות החוק ולמסגרת הזמן הקבועה בו.
5. על כן, נבקש כי המידע יועבר לידינו בהקדם האפשרי.
6. נודה לטיפולך ולתגובתך המהירה, לשם שקילת המשך צעדינו.

בכבוד רב,

נ/א קויטי

איתמר שחר, עו"ד

מחלקת כלכלה ומחקר

נ/א קויטי

גל קויטי
רכזת מחלקת כלכלה ומחקר